

MUNICIPIS *de* CATALUNYA

10 ANYS

ULLDECONA

MARÇ-ABRIL 89 N° 49

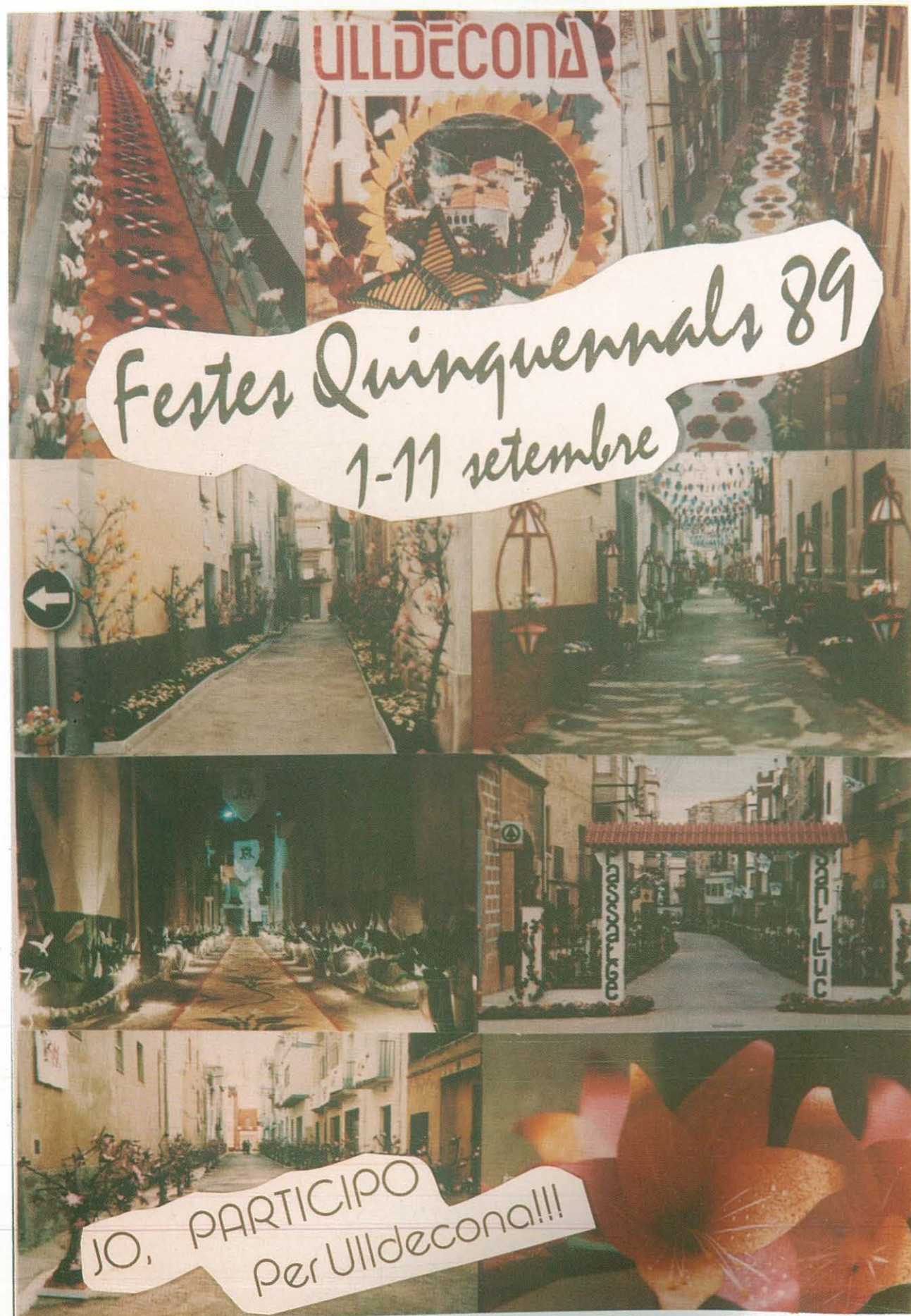
MUNICIPIS *de* CATALUNYA
10 ANYS
10 Anys treballant pel Poble

**10 ANYS D'AJUNTAMENTS
DEMOCRÀTICS.**

MUNICIPIS *de* CATALUNYA
10 ANYS

Dilluns 3 abril 1989 es va complir el 10 Aniversari de les Eleccions Municipals de 1979. 10 anys de democràcia als Ajuntaments! A la nostra Vila, representants de tots els Grups polítics presents durant aquest temps al Consistori van expressar les seves opinions —recollides íntegrament— en presència dels Alcaldes de Barri i representants de les Entitats i Grups polítics.

L'exposició de la Casa de Cultura i unes pàgines d'aquesta revista recullen algunes coses d'aquests deu anys.

Malgrat tot, el més important és que no solament s'ha pogut celebrar aquest aniversari —quasi per primer cop en la nostra història recent— sinó que sembla afortunadament garantit un futur en pau i llibertat.

Inaugurat el tram sud del Sender GR-92 amb la presència del Conseller de la Generalitat Catalana, Sr. Alegre, del D.G. Turisme de la Generalitat Valenciana, Sr. Agramunt, del primer Tinent d'Alcalde de Barcelona, Sr. Armet, dels Dirigents excur-

sionistes, Srs. Garrigós, Peñafort, Aguadé, Carulla, etc. I molta altra gent. Ulldecona, crúilla!

I dues magnífiques exposicions: la dels "SENDERS DE GRAN RECORREGUT" i la de PAPALLONES d'Eduard Guzman.

I una nova Exposició organitzada pel Grup de Dones.

Acte emotiu el que les Associacions de Jubilats d'Ulldecona, en nom dels seus exalumnes, van oferir en memòria de MOSSÈN MULET, amb dedicatòria d'una placa, etc. Miquel Querol ens en parla.

Aviat cloenda dels cursos INEM 88, presentació dels del 89, noves obres en col.laboració, preparació de l'Escola-Taller al Castell, treballadors de col.laboració social, etc.

També així es lluita contra l'atur, no?

I de les QUINQUENNALS 89?

Com hi ha molt que contar, en parlarem extensament el mes vinent.

10 ANYS MILLORANT CATALUNYA DES DE

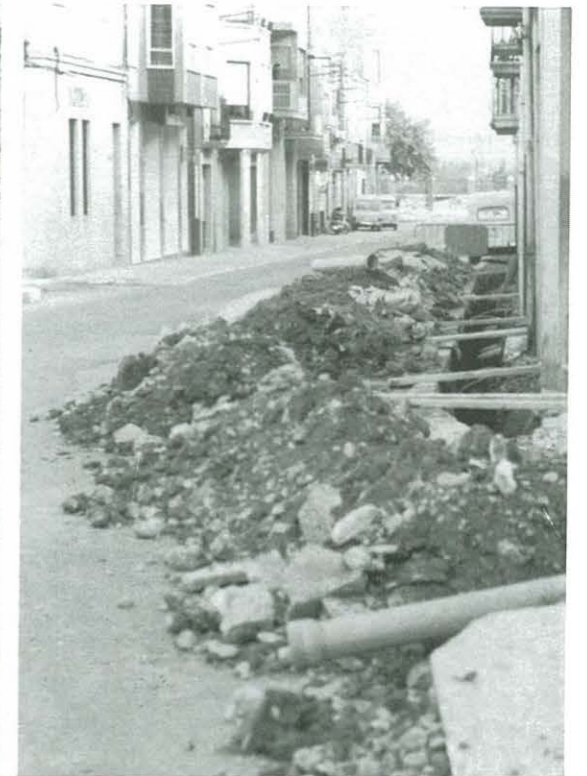
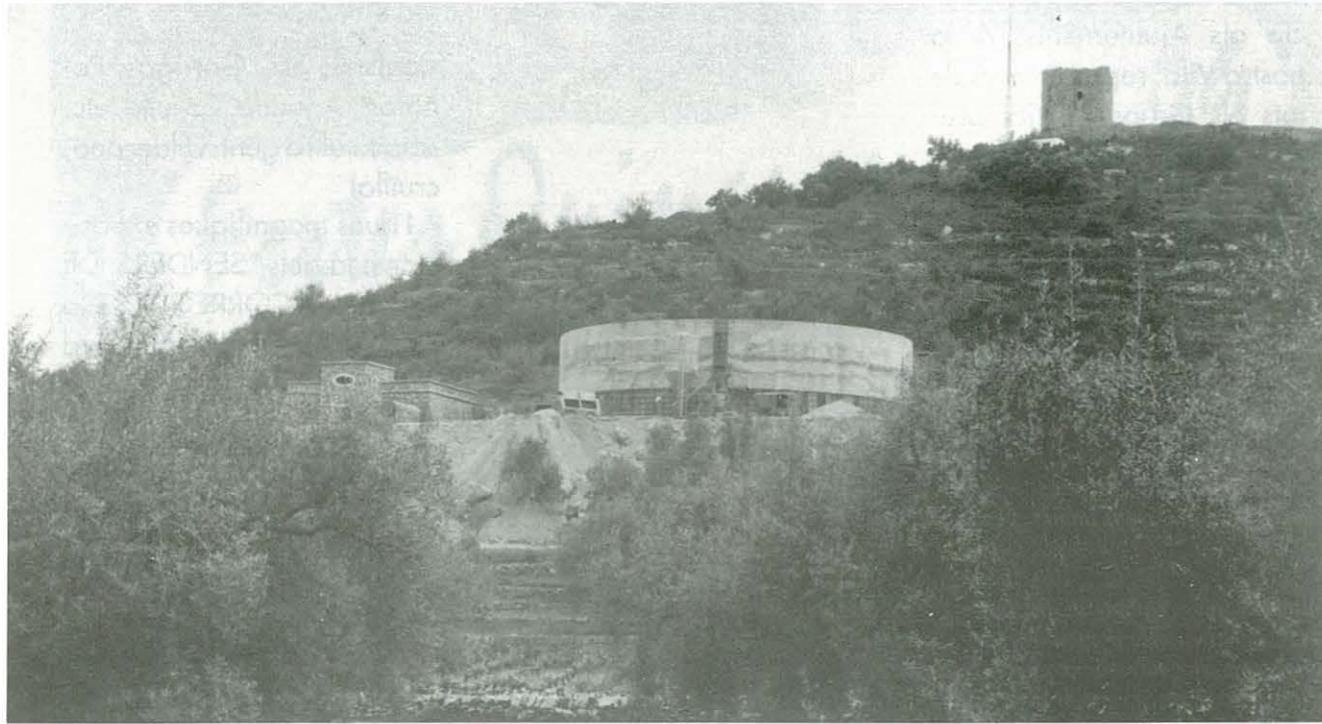
ULLDECONA

MUNICIPIS de CATALUNYA
10 ANYS
FEDERACIÓ DE MUNICIPIS DE CATALUNYA

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

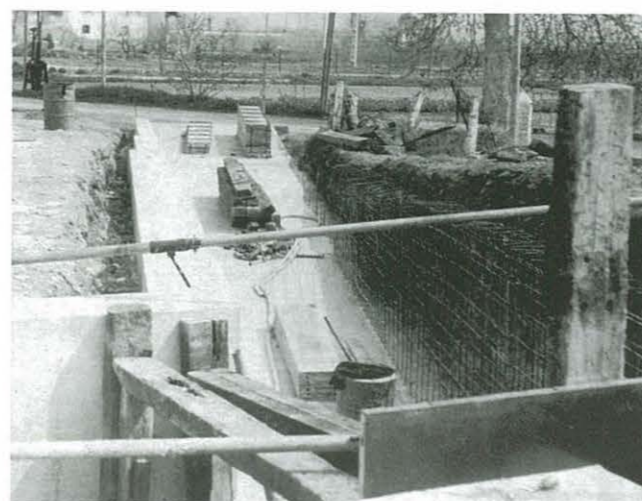
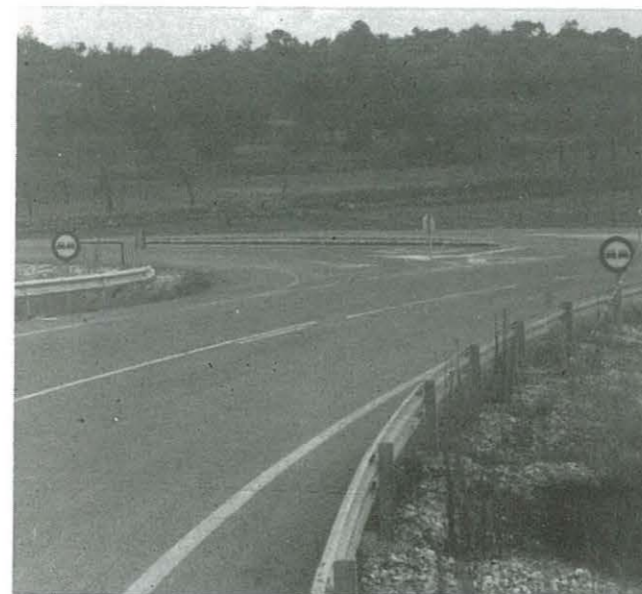
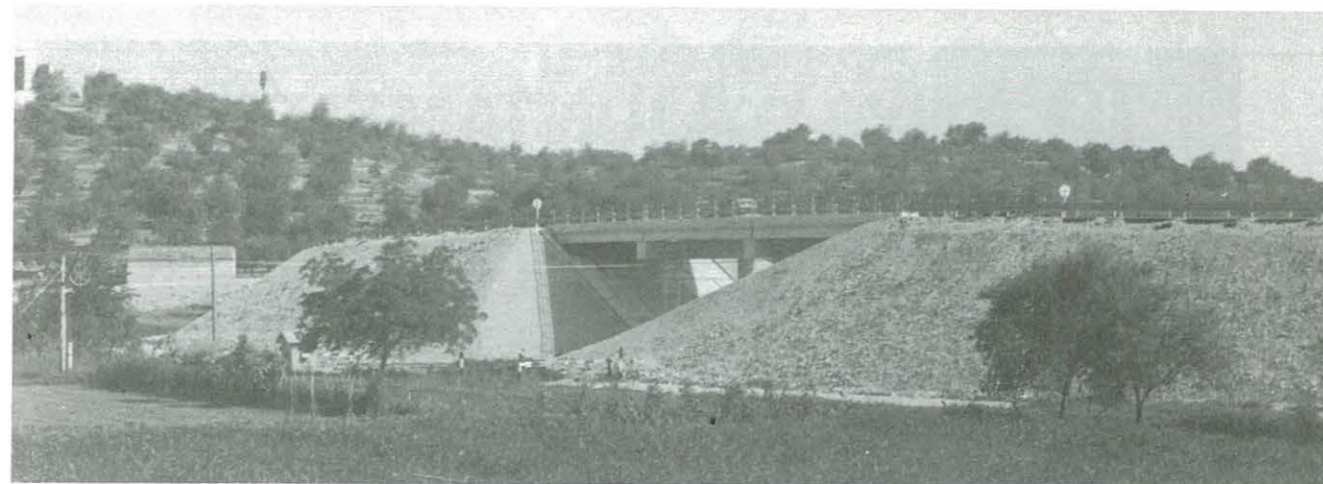
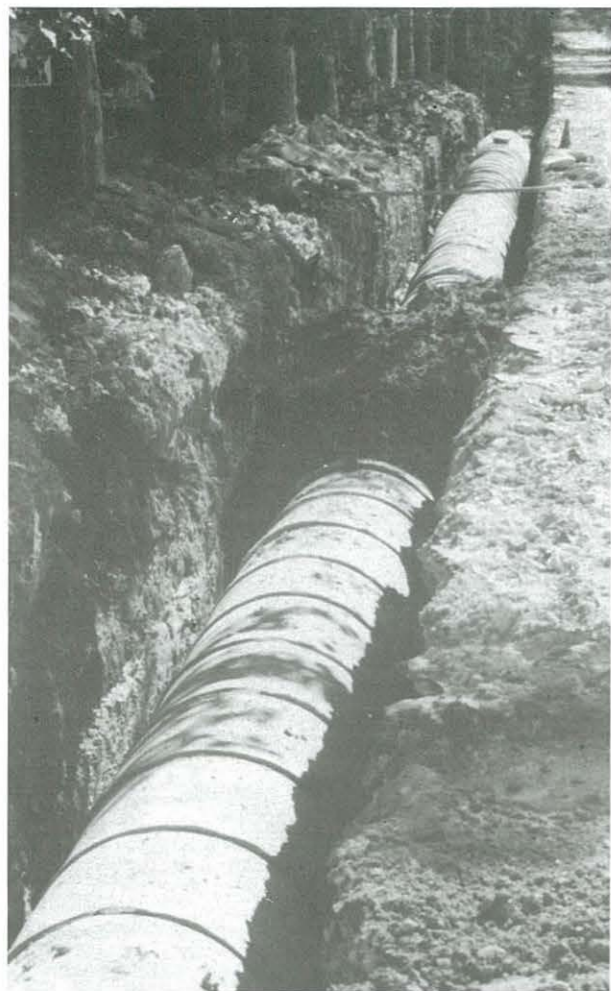

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

MUNICIPIS de CATALUNYA
10 ANYS

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

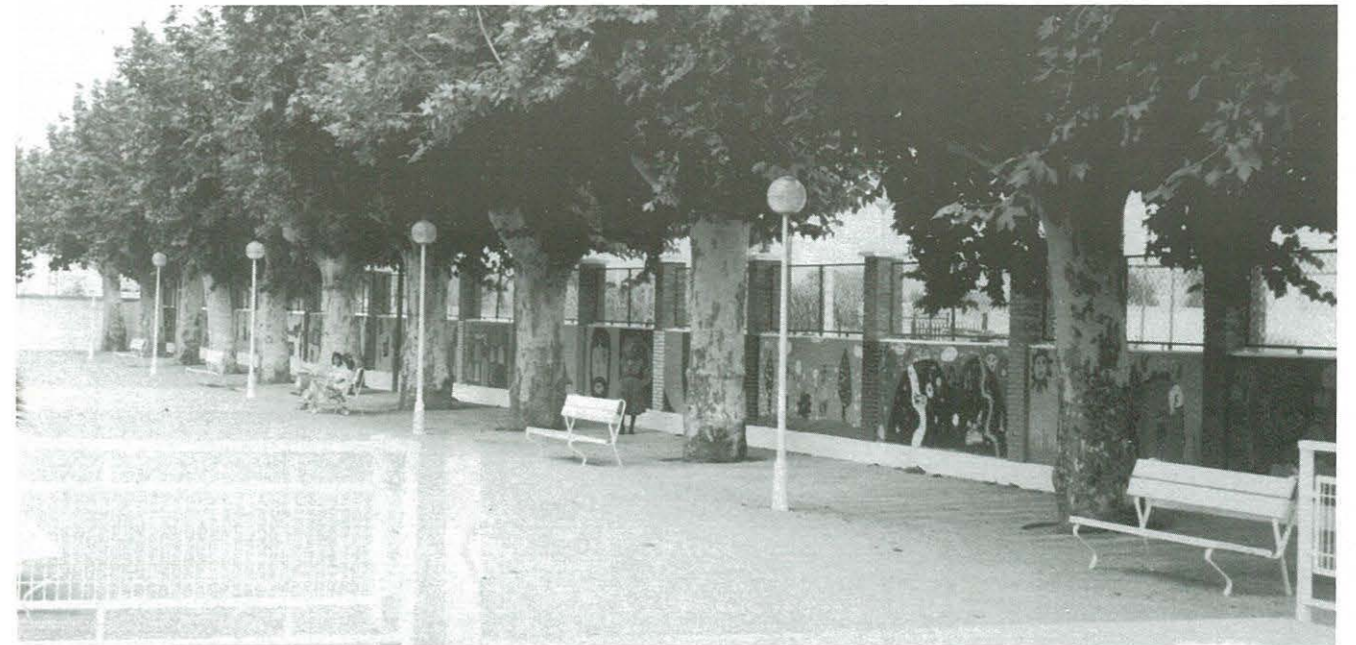
MUNICIPIS de CATALUNYA
10 ANYS

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

MUNICIPIS de CATALUNYA
10 ANYS

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

MUNICIPIS de CATALUNYA
10 ANYS

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

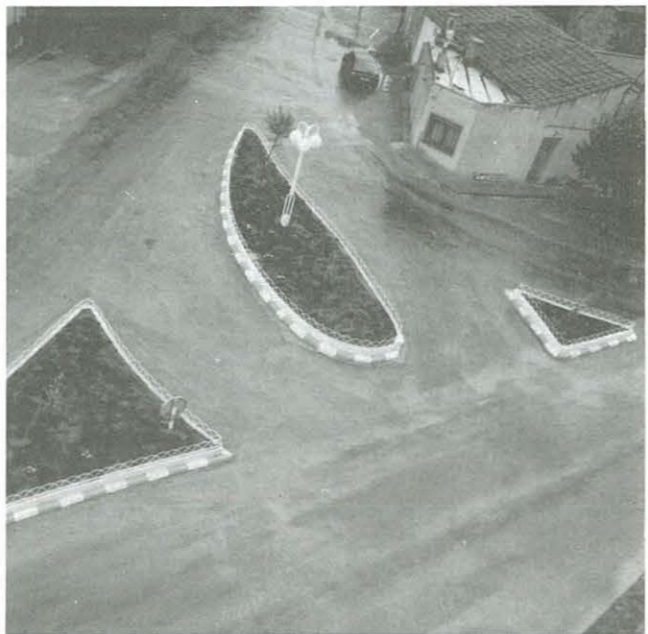
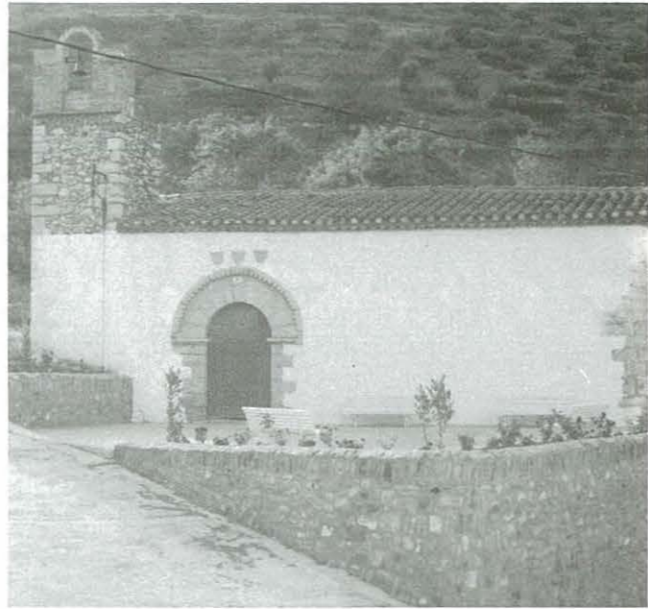
MUNICIPIS de CATALUNYA
10 ANYS

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

MUNICIPIS de CATALUNYA
10 ANYS

SEMPRE AMUNT

ULLDECONA VILA CULTURAL

**10 ANYS D'AJUNTAMENTS
DEMOCRÀTICS.**

PLE EXTRAORDINARI 3 abril 1989

10 ANIVERSARI
ELECCIONS MUNICIPALS
3 ABRIL 1979

Assistents:

Alcalde: Jaume Antich.

Regidors: Felipe Delgado, Pio Puig, Javier Blasco, Ramon Raga, Àngel Millan, Manolita Nadal, Jerónimo Castell, Agustí Reverter, Fco. J. Sánchez, Lluc Raga.

Ex-Regidors: Joan Doménech, Marisa Brusca, Josep Labernia, Josep Ll. Millan, Alejandro Serra, Celestino Hervás, Juan J. Sans, Alfredo Favaro.

Secretari: Pablo Ferrer.

Va justificar la no assistència, Agustí Verdiell.

Regidor inassistent: Ramon Callarisa.

Van ser invitats especialment tots els Regidors des de 1979 fins ara, així com tots els Alcaldes dels Barris que ha hagut en aquests deu anys. També ho foren les Entitats locals i els Partits polítics.

L'Alcalde va dir el motiu de la sessió i que, segons s'havia acordat en reunió dels representants polítics, hi haurien intervencions de tots els Grups que hi ha hagut en el Consistori i dels Regidors a títol particular.

Aquestes foren les intervencions. **Celestino Hervás** (actualment, CDS):

"Agraeixo la invitació que s'ha fet per l'ajuntament de la vila en la data d'avui, en què es commemora deu anys de la constitució dels primers Ajuntaments democràticament elegits pel poble, després de molts anys de no poder exercir aquest dret.

Vaig tenir la satisfacció de ser membre de este primer consistori sortit de la voluntat del poble, al qual vaig dedicar amb acerts i equívocs tota la meua voluntat i esforç, i em consta que aquest va ser el tarannà general dels altres membres del consistori, crec que hi havia, per part de tots, el compromís damunt del pensament polític de cadascú, que l'Ajuntament com institució funcionés i m'atreveixo a dir sincerament que entre uns i els altres es va aconseguir, i si les institucions funcionen el poble és el primer beneficiat, i va endavant.

Han passat deu anys i recordo d'aquells anys fets i actuacions en molta satisfacció, però també hi ha uns altres que els recordo amb molta tristesa, afortunadament ja queden molt lluny, però no els he oblidat, suposo que tots també ho recorden, em refereixo als fets del 23 de febrer al Congrés de Diputats.

Aquella nit a l'ajuntament d'Ulldecona hi havia reunió de Ple, i quan la prudència aconsellava suspendre momentàniament els actes institucionals, com a altres

llocs del país va passar, a Ulldecona els seus representants es van reunir en Ple i van prendre els acords que calia, recordo aquella nit amb tristesa per un costat, però per l'altre amb molt d'orgull. Crec que el sol fet de celebrar deu anys de democràcia als ajuntaments es motiu de satisfacció per al poble d'Ulldecona.

Ha canviat molt el mapa polític amb el naixement de noves opcions polítiques i la desaparició d'altres, conseqüència de la diferent forma d'entendre i fer les coses, però he de dir que el que us parla avui en representació del CENTRE DEMOCRÀTIC I SOCIAL i amb el suport de la gent que el forma, continuarem treballant i lluitant pel progrés del nostre poble.

MOLTES GRACIES".

Josep Ll. Millan (actualment ERC):

"Bona nit a tothom. Jo m'havia preparat també un foli escrit, però ja que ha de parlar tanta gent, passo una mica del foli i procuraré fer-ho més breu.

D'entrada vull agrair la deferència de poder parlar, encara que no estem dins del grup del que varem formar part a l'Ajuntament. Després, en segon lloc, considero molt important el poder celebrar aquests deu anys d'ajuntament democràtic, de normalitat, perquè la normalitat democràtica no ha estat un fet massa freqüent a la vida del país els últims anys.

A part d'això, m'agradaria dir que totes les forces polítiques, tant les que estan a l'Ajuntament com les que no hi estan, crec que, tots, tenim una gran responsabilitat de cara a procurar que el poble, senzillament, funcione. Se n'han fet molts esforços per part de tothom perquè això sigui així... però m'agradaria que, en un futur, encara se'n fessin més passant de disputes personals o de coses que sempre hi ha.

En aquests moments Ulldecona, potser que el que és necessita és un projecte de futur que sigui capaç d'il·lusionar, de fer moure a molta gent que ara estan molt tranquils a casa i que passen de moltes coses.

Jo crec, que per damunt de la manera de pensar de cadascú, Ulldecona és prou gran perquè capiguem tots, per a què tots poguéssim conviure, i és molt menuda per a què pugui permetre el luxe de prescindir de ningú.

Que la cosa continuï molts anys més i que poguéssim celebrar un altre aniversari."

Alejandro Serra (que ho fou per UCD):

"Sempre és positiu que les institucions recordin a tots aquells partits, grups, equips i persones que han passat i servit a les mateixes, perquè permet el fer memòria i reflexionar sobre la trajectòria col·lectiva. Fer un balanç

és certament difícil i compromés, perquè serà global o parcial i en el meu cas esquemàtic en ordre a la brevetat i sempre diferent d'acord a la situació, idees, filosofia, interessos, sentiments i tarannà de cadascú.

Parlo avui sense representar a ningú, a títol personal i amb absoluta llibertat, ja és molt. I voldria dir, que tot sovint confonem el marc en el que es desenvolupen les idees polítiques. Els Ajuntaments no necessàriament han de ser un d'aquests, sinó més bé, el punt d'encontre de diversos veïns, que procedint de diferents ideologies i sectors o extractes socials s'apleguen per a una tasca comú, que a tots ha de interessar, en la que tots hi hem de poder intervenir, per servir millor i amb més amplitud de mires a la pròpia col·lectivitat municipal.

Fóra bo no posar cognoms als Ajuntaments i sí pensar i creure que la primera qualitat dels regidors és la de ser veïns del mateix poble. Amb la mateixa voluntat de servei i d'estima, amb el mateix deure i dret de servir-lo.

La premissa de la nostra actuació va ser aquesta, després ser fidels als nostres electors i sotmetre'ns a la voluntat popular. Si el nostre poble ens hagués volgut guanyadors ja ens ho hauria permès. Després vam buscar l'entesa amb els altres grups. No va ser possible. A l'incorporar-nos a l'Ajuntament hi havia al poble un ambient de impacient crispació que calia serenar, amb una actitud de modèstia i malgrat algunes incomprendensions, crec que es va aconseguir.

Ulldecona es va administrar amb prudència d'inversions i càrregues, d'acord a les possibilitats del moment. Col·laborant honestament amb el grup majoritari en tot allò que era positiu per al poble, evitant en el possible, tot enfrontament i tràgala gratuïta. Jo haig de dir aquí, que aquesta postura va ser compartida per quasi tots els integrants d'aquell primer Ajuntament. ¿Fou així perquè en aquell moment el govern municipal tenia una majoria diguem-ne tècnica? Concedim el benefici del dubte. Vull només atendre a la meua personal experiència. En tot cas tots varem comprovar que la democràcia és en certa manera la pràctica de la virtut de la modèstia i la generositat. Tots varem haver de renunciar a alguna cosa. I tots hem d'admetre que poguéssim tenir errades.

Al commemorar l'actual Ajuntament, aquestes tres legislatures municipals, vull creure que és per transmetre al cos social del nostre poble, el convenciment de la bondat de la pràctica democràtica, però aquesta no s'aconseguirà, i Déu em guard d'assenyalar a res ni a ningú, amb l'enfrontament sistemàtic, amb la reiterada burla joglaresca, amb un diàleg de sords. Tots hi sortim perdent. Ulldecona més que ningú.

Fem de la política l'instrument de la millora del nostre poble, actuant d'acord a les necessitats i no en funció dels vots. Fem de la política el vehicle del diàleg, del raonament i no de l'insult i la confrontació. Fem de la gestió pública la pràctica del servei a la comunitat i fem-ne el foment de la civilitat, en definitiva un millorament personal i col·lectiu. El poble ens ho agrairà i tots podrem tornar a tenir il·lusió. Amb aquesta esperança he vingut. Res més."

Lluc Raga en representació de CiU:

"El grup de C. i U., al qui represento, vol manifestar en aquest dia en que celebrem el X Aniversari de la instauració dels ajuntaments democràtics la seva joia i satisfacció per aquest motiu. És el poble, que mitjançant el seu vot, elegix als seus representants.

La Coalició Convergència i Unió és dels partits polítics que més ha lluitat per aconseguir-ho, treballant amb fermesa a fi i efecte que la democràcia anés consolidant-se cada cop més. Ens sentim orgullosos de tenir una Constitució, de comptar amb l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la recuperació de la Generalitat, el nostre Govern Autònom.

Felicitats Alcalde per aquests deu anys d'estar al front de l'Ajuntament d'Ulldecona. I així hauria de cloure la meua intervenció, en un to festiu, perquè si ens posem a fer una anàlisi més a fons, discreparíem en la forma de veure la problemàtica local. Hauríem d'ésser crítics a la seva gestió, crítics a la forma de governar, d'administrar, etc., etc. que té el grup socialista. Pensem que es governa més en funció dels vots que del benestar dels Ulldeconencs, i que no es té amb compte el relleu econòmic de la nostra vila, tant en el que fa a l'agricultura com a la indústria.

Una cosa voldria recordar-li, ja ho vaig fer una vegada. No tots els electors d'Ulldecona, població, els han votat a vostès. Més de la meitat no els ha donat la seva confiança. És als barris on els han donat la majoria absoluta un cop més. Això que dic és per a què reflexionin i donin un gir a la seva política local, i que aquesta política sigui consensuada amb els altres grups polítics."

Jerónimo Castell en representació del P.P.:

"Celebrem avui el 10 aniversari de les eleccions municipals democràtiques de 1979.

És una data històrica i el nostre partit, en satisfacció, se suma a la celebració.

Se suma a la celebració i fa vots per a què aquesta data la poguéssim continuar celebrant nosaltres, els nostres fills i els fills dels nostres fills. Serà demostració clara, no tan sols de la bondat del sistema, sinó de la nostra majoria d'edat cívica.

Jo personalment recordo la impressió negativa que em va produir un fet, en el que em vaig torbar en un viatge per diversos països d'Amèrica del Nord i del Sud.

Vaig detindre durant uns dies a la capital d'un dels països de l'hemisferi Sud del Nou Món. Concretament en Lima, capital de Perú.

Un matí, com tots els dies, vaig comprar la premsa en un quiosc pròxim a l'hotel i al diari més important i de major tirada d'aquella immensa ciutat de més de 10 milions d'habitants (més que Madrid i Barcelona junts) vaig llegir un sorprenent article-editorial, publicat en primera pàgina, en lletra gran i emmarcat. En ell es deia que era molt convenient per a Perú que una junta militar es fes càrrec del Govern de la Nació i ho argumentava

dient que en tots els països llatins, tant d'Amèrica com d'Europa, s'han anat alternant, en el decurs de la Història, governs militars i democràtics i que això ha estat positiu per a la marxa dels pobles, perquè els defectes en què incorreixen uns, són solucionats pels altres i els d'aquests pels primers, a l'anar-se turnant de forma rotativa.

Nosaltres esperem i sobretot desitgem, que aquesta rotació es detingui, que entre tots ho féssim possible i que, com hem dit abans, aquesta commemoració, que avui ens reuneix, puguem continuar celebrant-la els nostres fills i els fills dels nostres fills."

Manolita Nadal (PSC) com a Regidora:

"La societat ha assignat a la dona un paper i un estatut social de profunda discriminació per raó de sexe. Per això, ara no parlo com a regidora d'un ajuntament democràtic, sinó com a dona-regidora que forma part de l'Ajuntament d'Ulldecona.

I esmentaré exemples concrets. Dels 30 regidors d'aquest Ajuntament (1979/89) només 2 han estat dones. I totes dues del Grup Socialista. La participació de la dona al món cultural, intel·lectual i creatiu ha estat i és clarament minoritària.

De totes maneres crec que l'existència d'ajuntaments democràtics ha suposat un pas endavant, tot i que de vegades resulta difícil combinar les dificultats pròpies de regidora amb els costums masculistes obre una sèrie de portes abans tancades:

- la participació de la gent en assumptes puntuals del poble.

- la capacitat d'escollir i valorar les persones que governen.

- la possible introducció de la dona en un món que no fa tant tenia prohibit.

- l'intercanvi d'idees (no sempre fàcil) entre els diversos partits polítics.

En definitiva l'Ajuntament democràtic ha suposat el punt de partida a la recerca de moltes llibertats individuals, concretes, de poble, de la nostra identitat, de la nostra llengua.

Evidentment queden moltes coses per assolir. Després de 10 anys d'ajuntaments democràtics encara ens queda a tots, homes i dones, molt per aprendre sobre tolerància, diàleg i treball en equip. Solament si avancem en aquest sentit tindrem motiu per celebrar això: 10 anys d'ajuntaments democràtics, 10 anys de possibilitat de ser nosaltres mateixos. **EL FUTUR ÉS OBERT.**"

Jaume Antich en representació del P.S.C.:

"12 anys de democràcia al nostre país, i 10 als ajuntaments no els havíem pogut gaudir mai fins ara. És bo doncs deixar constància de què els ajuntaments també hem ajudat a assentar les bases d'una democràcia consolidada. I així mateix hem ajudat a construir l'autogovern de Catalunya. I hem estat un dels impulsors destacats de la normalització de la nostra llengua.

Però és en el terreny específic de la gestió municipal on s'ha pogut notar més la diferència per a la gent d'Ulldecona i els seus barris. Començant precisament per això: que darrerament s'ha parlat i s'ha treballat a Ulldecona i els seus barris. I s'han fet bastants coses: d'infraestructures i d'equipaments. I el patrimoni municipal s'ha anat incrementant, millorant i embellint. I la gent està més ben atesa. I s'han incrementat i millorat els serveis... I tot això ha estat possible, gràcies al treball i voluntat de servei dels qui hem estat elegits democràticament com a Regidors i com a Alcaldes del seu Barri, des del govern i des de l'oposició. I també des de la col·laboració des de les Entitats de tota mena que hi ha al nostre poble, i de moltes altres maneres -particularment o col·lectiva- també han ajudat col·laborant oritcant. I sens dubte, de totes les persones que han treballat a l'Ajuntament: funcionaris, proveïdors, contractistes, treballadors de col·laboració social, etc.

I encara falten moltes coses a fer. I segur, que algunes de les que s'han fet no eren les prioritàries o s'han fet malament. Però ara, en democràcia, qui millor ho pot jutjar és el poble. I el poble d'Ulldecona i els seus Barris ja ha jutjat la feina feta dues vegades. I d'aquí dos anys, ho tornarà a fer. I el seu veredicté és el que val.

3 abril 1979. 3 abril 1989. 10 anys de treball al servei del nostre poble."

Seguidament es va aixecar la sessió.

AJUNTAMENT D'ULLDECONA

INEM

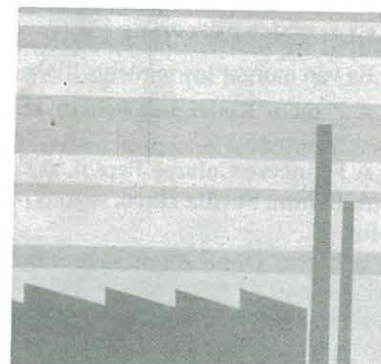
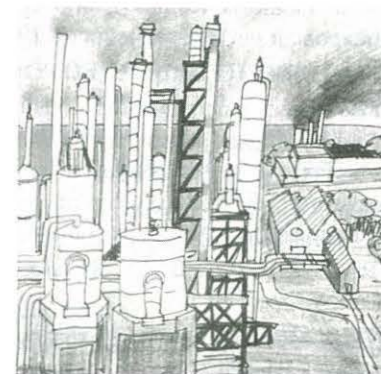

- Pròximament començaran els **CURSOS DE FORMACIÓ OCUPACIONAL**, organitzats per l'Ajuntament d'Ulldecona, amb la col·laboració de l'I.N.E.M.

S'impartiran els següents:

CURSOS DE FORMACIÓ OCUPACIONAL

- Operador d'Ordinadors
- Tèxtil
- 2 cursos Ebenisteria
- Gestió Cooperatives
- Auxiliar Administratiu

QUI HI POT PARTICIPAR COM A ALUMNE

Tota persona en edat laboral (a partir de 16 anys) pot participar en els cursos, sempre i quan posseeixi els requisits mínims de nivell acadèmic, d'experiència professional, etc. que l'aprofitament pedagògic del curs exigeixi. Com que hi ha programes específics (per a personal a formar al si de l'empresa, per a aturats de llarga duració, per a joves aturats menors de 25 anys...) destinats a un col·lectiu concret, s'origina un perfil d'alumne que comporta la selecció de les persones interessades en el curs.

INFORMA'T A: **AJUNTAMENT D'ULLDECONA**

Prevençió de la Policia Municipal (Retén)

OFICINA D'OCUPACIÓ D'AMPOSTA

CURSOS GRATUÏTS I BECATS

10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS.

COMISSIÓ DE GOVERN 6 febrer 1989**PROPOSTA DE DESPESA**

Es va acordar contractar les obres de reparació del camí de l'Olivar a l'Empresa Luis Batalla S.A., d'acord amb la memòria tècnica i amb càrrec a la partida corresponent del Pressupost per a 1989.

ADQUISICIÓ D'UNA FOTOCOPIADORA I FAX.

Es va acordar adjudicar la compra d'una fotocopiadora i un fax, marca Rank Xerox, a Copinfor d'acord amb la seva oferta econòmica i de manteniment, i amb càrrec a la partida corresponent del Pressupost.

REPARACIÓ DEL RELLOTGE DE LA PLAÇA.

Es va acordar contractar la reparació del rellotge de la Plaça a BLASCO S.L. d'acord amb la seva oferta, i amb càrrec a la partida corresponent.

LLICÈNCIES D'OBRES.

Es van atorgar les següents llicències d'obres:

A **Eugeni Rodríguez Millan**, segons projectes, al carrer Carme 25-27.

A **Francesc Colomé Pepiol**, al Pol. 16, Par. 11.

A **Joanna Sevilla Haro**, segons projectes, a S. Cristòfol, 15.

A **Vicent Obiol Raga**, segons projectes, al Pol. 74, Par. 83.

A **Joanna Oliva Mendoza**, segons projectes, al Pol. 54, Par. 398.

A **Rafel Marques Argüelles**, segons projectes, al Pol. 35, Par. 336.

A **Manuel Bel Bordes**, al Camí la Roja, s/n.

A **Jaume Antich Balada**, al Ps. Estació, 47.

A **Vicent Querol Querol**, a S. Vicent, 7.

A **Joaquim Ricart Queralt**, al Pol. 37, Par. 38.

A **Pere Vericat Guardia**, a S. Lluc, 20.

A **Enric Gil Borja**, al c/ Montsià de Valentins.

A **Teresa Castell Gavalrà**, al c/ Comerç, 9.

A **Pere Sans Raga**, al c/ Sans Borja, 3.

A **Manuela Forcadell Arnau**, a S. Antoni, 23.

A **Joaquim Castell Granell**, a Miracle, 4.

A **Benjamí Bordes Ortiz**, al Pol. 65, Par. 67.

A **Josep Làzaro Ferré**, al Pol. 16, Par. 68.

A **Floreal Tallada Martí**, al c/ Aragó, s/n.

A **Isabel Sorlí Torres**, a Major, 71.

A **Pere Sans Guarch**, a Calvari, 12.

A **Batiste Ollé Barrera**, a Major, 28.

A la **Comunitat de Regants d'Ulldecona**, als Pol. 83, 84 i 52.

A **Ester Jaime Rodríguez**, al c/ Montsià, 27 de Valentins.

A **Josep Castell Puñet**, a Montemolín, Edif. "77", 2º.

També es va procedir a denegar la demanada per **NOFRE S.A.** donat que prèviament deurà sol·licitar la Llicència d'Obertura d'Establiment.

Es van concedir les següents pròrrogues d'obres per un any més:

A **Celestí Casarrubio Fuentes**, a Entença, s/n.

A **Lolita Lavega Ortiz**, a Comerç, 1.

LLICÈNCIA D'OBERTURA D'ESTABLIMENT.

Es va acordar concedir la següent llicència d'obertura d'establiment:

A **Vicent Bort Baches**, un "Local de venda de cotxes" a Vidal i Barraquer, 22.

CONCESSIONS FUNERÀRIES.**VENDES.**

Es va autoritzar la venda dels nínxols següents:

A **Maria Martínez Olmedo**, el núm. 283, Dep. C, Fila 3ª.

A **Diana Cid Ballbé**, el núm. 285, Dep. C, Fila 1ª.

A **Pietat Fusté Duatis**, el núm. 284, Dep. C, Fila 2ª.

TRASPASSOS.

També es van autoritzar els traspassos dels nínxols següents:

A **Joan Vidal Torrent**, el núm. 713, B, 2ª, per herència.

A **Enric Ferré Peris**, el núm. 58, B, 1ª, per herència.

A **Francesc Vizcarro Millan**, el núm. 761, B, 2ª, per herència.

A **Teresa Salvadó Cortés**, el núm. 825, B, 1ª, per donació.

A **Gabriel Feré Castell**, el núm. 118, 1ª de Valentins.

A **Carme Ferré Borja**, el núm. 119, 2ª de Valentins, per donació.

APROVACIÓ DESPESES "SENDER G.R. 92".

Es van aprovar les despeses hagudes per a les obres del "Sender G.R. 92" a enviar a la Diputació per rebre la subvenció concedida.

CORRESPONDÈNCIA.

Es va acordar tornar l'aval a **Tomàs García Ibáñez** per final de l'extracció de terres.

Es va acordar que quedés reflexant un escrit de la **Comunitat de Regants** de 16 de gener d'enguany, sense donar-li resposta.

Finalment, es va acordar que constés un telegrama de SS.MM. els Reis d'Espanya felicitant els Nadals.

COMISSIÓ DE GOVERN 27 febrer 1989**INFORMES D'OBERTURA D'ESTABLIMENTS.**

Es va acordar emetre informe favorable a l'obertura d'aquests establiments:

A **Manuel Bel Bordes**, un "Taller de fusteria" al camí La Roja.

A **OCJUMA S.A.L.** una "Fàbrica de mobles" al Pol. 53, Par. 241.

LLICÈNCIES D'OBERTURA D'ESTABLIMENTS.

Es van concedir aquestes llicències d'obertura d'establiments:

A **Mª Josep Antich Itarte**, un "Autoservei d'alimentació" a Guifré, 34.

LLICÈNCIA D'AUTOTAXI.

Es va acordar accedir al traspàs de la llicència d'autotaxi de Ramon Bort Badoch a favor d'**Isabel Elies Chillida**.

VENDES DE NÍNIXOLS.

Es va autoritzar la venda dels nínxols següents:

A **Alfons Esteve Prats** el núm. 219, 3ª del Cementiri de Valentins.

A **Salvador Grau Sales** el núm. 282, C, 1ª.

COMPTES DE TRESORERIA DELS TRIMESTRES 2on. 3er. i 4art. DE 1988.

Es van aprovar els Comptes de Tresoreria dels tres trimestres esmentats.

PADRONES FISCALS 1989.

Es van aprovar els Padrons fiscals d'enguany, acordant-se també la seva exposició al públic. En concret, són: Recollida de Brossa, Clavegueram, Guals, Portes a l'exterior, Cementiris, Circulació i Aigua potable.

COMPTE DE RECAPTACIÓ 1988.

„Aprovar el Compte de Recaptació de 1988 presentat pel Recaptador.

PAGAMENT DE LA COMPRA DE L'ORDINADOR.

Un cop adquirit l'Ordinador es va acordar fer efectiu el pagament.

ESCRIT 343 DE GOVERN CIVIL.

Vist l'escrit referenciat es va acordar demanar ajut per a les despeses de portar aigua a Ventalles i l'Ermida de la Pietat.

CORRESPONDÈNCIA.

Es va llegir una carta del President de la **Challenge del Montsià**, anunciant que enguany es farà el final de carrera a Ulldecona el 23 juliol.

Es va acordar practicar les liquidacions per l'extracció de pedra a les tres indústries que ho van fer durant 1988 als preus de l'Ordenança.

Es van aprovar les indemnitzacions fixades pel Guarda de la Cambra Agrària per les obres del Col·lector als veïns afectats.

PLE ORDINARI 3 abril 1989**ASSISTENTS:**

Alcalde: Jaume Antich.

Regidors: Felipe Delgado, Javier Blasco, Ramon Raga, Àngel Millan Manolita Nadal, Jerónimo Castell, Agustín Reverté, Fco. J. Sánchez, Lluc Raga. Pio Puig es va incorporar durant la sessió.

Secretari: Pablo Ferrer.

Excusà l'inassistència Agustí Verdiell.

Inassistent: Ramon Callarisa.

APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR.

Previament lliurada als Grups municipals, es va aprovar per unanimitat.

RESOLUCIONS DE L'ALCALDE: DE LA 128 A LA 204.

Es va donar compte el Ple de les Resolucions de l'Alcalde hagudes fins al dia de la data.

CERTIFICACIÓ 1ª OBRES 5ª FASE AIGUA POTABLE. APROVACIÓ.

Per unanimitat es va aprovar la certificació feta per l'Arquitecte municipal de la 5ª fase de la "distribució de la xarxa d'aigua", per un import de 6.222.758 ptes.

CERTIFICACIÓ OBRES REPETIDOR TVE.

Per unanimitat es va aprovar la certificació feta per l'Arquitecte municipal de les obres fetes al Tossal Gros per a la visió del 1er. canal de TV-1 tant a Ulldecona com a La Sénia i finançades per la Diputació de Tarragona, per un import de 3.142.462 ptes. les obres i 857.538 ptes. les instal·lacions.

DECRET DE L'ALCALDIA NOMENANT SANTIAGO ESPINOSA SALOMÉ ARQUITECTE EN FUNCIONS.

Es va donar compte de la Resolució de l'Alcaldia nomenant Arquitecte en funcions de municipal el Sr. Santiago Espinosa Salomé, per enfermetat de Juan J. Martínez Cárceles.

APROVACIÓ PADRÓ HABITANTS 1989.

Per unanimitat es va aprovar el Padró d'habitants tancat a 1-1-89 que és el següent: Habitants 5.269 (2.707 dones i 2.562 homes) i que s'exposi al públic.

PETICIÓ D'UN PRÈSTEC AL B.C.L. PER REQUITRANAR CARRERS DEL POBLE.

Com a continuació dels acords pressos pel Ple anteriorment, amb 7 vots a favor (PSC), 3 vots en contra (AP) i 1 abstenció (CiU) es va acordar:

- Aprovar el projecte de requitranar amb "slurry" diversos carrers.
- Exposar-ho al BOP.
- Demandar al BCL un préstec per 11.940.833 ptes. per atendre aquestes obres.
- Aprovar la documentació del dit Banc.
- Comprometre's a incloure al Pressupost d'enguany aquesta quantitat.

Lluc Raga (CiU) va dir que tot i estar d'acord amb la finalitat de l'obra, s'abstindria a l'hora de votar al no haver pogut examinar la documentació (per malaltia).

Jeroni Castell (PP) va dir que votaven en contra no de les obres sinó de l'endeutament.

Jaume Antich (PSC) va dir que tots estaven d'acord en la necessitat de les obres, i que l'endeutament que és baix permet gaudir abans de coses que d'altra forma potser no les veuríem mai.

JUTGE DE PAU D'ULLDECONA: TITULAR I SUBSTITUT. ELECCIÓ.

Llegits els noms dels candidats i informats del procediment legal es va procedir a la votació, sortint elegides com a Jutge Titular Mª Rita Yvars Rodríguez i com a Substitut Maribel López Ferré, totes dues amb 8 vots a favor. Quant als altres candidats, Fernando Guarch Muñoz i José Masdeu Guarch van obtenir tres vots.

COMISSIÓ DE GOVERN 10 abril 1989**PROPOSTES DE DESPESES.**

Es van aprovar les referents a un calefactor per a dependències municipals (565.270 a favor de NUTRI-DELTA S.L.) i la de reparació del motor del pou (426.434 a favor de Tallers Reverter Castell S.A.).

LLICÈNCIES D'OBRES.

Es van atorgar les següents llicències d'obres:
A **Dolors Nofre Canalda**, a la carret. Tortosa, km. 0'5.

A **Joan Sansano Monllaó**, al Pol. 61, Par. 840.
A **Francesca Querol Ferré**, segons projectes, a Vidal i Barraquer, 19.
A **GEIVER S.A.**, segons projectes, a Murada de Dalt, 9.
A **Joan Forcadell Poy**, a Major, 125.
A **Camil Burato Martí** a Vidal i Barraquer, s/n.
A **Francesc Lavega Serra** a Cardenal Gomà, 5.
A **Rafel Barrera Ferré** a Murada de Dalt, 28.
A **Pasqual i Joan Riba Costes** al General Cabrera, s/n.
A **Mª Teresa Marcos Callarisa** a St. Enric 2 de Barri Castell.
A **Henri-Alfonse Egron**, segons projectes, al Pol. 55, Par. 126.
A **Bel-Ollé, C. de B.** a Calvari, 11.
A **Pere Nadal Canalda**, al Pol. 73, Par. 199.
A **Teresa Lázaro Forcadell** a Russinyol, 2.
A **Joan Moreno Rubio** a la Carret. Godall, 17.
A **Olga Febré Mariné**, segons projectes, a Gruifré, 38.
A **Maria Guardia Miralles** a Ramón Llull, 8.
A **Domènec Pasalamar Roca**, segons projectes, a Mar, 29.
A **Josep Justo Bel** a Cardenal Gomà, 19.
A **Josep Ferré Rebull** a J. Verdager, 8.
A **Josep Ll. Millan Masdeu**, segons projectes, al Pol. 72. Parc. 485.

INFORMES D'OBERTURA D'ESTABLIMENTS.

Es va acordar emetre informe favorable a l'obertura

dels establiments següents:

A **Marcelino Fuentes García** una indústria de fabricació de mobles metàl·lics, a Migdia, 9.
A **MOBLES J.J.P. SAL** una indústria de mobles de fusta, al Pol. 72. Par. 27.

LLICÈNCIA D'OBERTURA D'ESTABLIMENT.

Es va acordar concedir la següent llicència d'obertura d'establiment:

A **Bel-Ollé, C. de B.** un local de Video-Club a Calvari, 11.

VENDA DE NÍNIXOLS.

Es van autoritzar la venda dels nínixols següents:
A **Mª Carme Rubio Beltrán** el núm. 286, Dep. C, Fila 3ª.
A **Antoni Alaminos Alaminos** els núms. 287 i 288, Dep. C, Files 2ª i 1ª.

TRASPASSOS DE NÍNIXOLS.

Es van autoritzar els traspassos de nínixols següents:
A **Amadeo Ferré Vericat** el núm. 239, Dep. B, 2ª, per donació.
A **Maria Martínez Jover** el núm. 454, Dep. B, 3ª, per donació.
A **l'Ajuntament d'Ulldecona** el núm. 575, Dep. B, 2ª, per donació.
A **Edelmira Solà Ferré** el núm. 120, 3ª del Cementiri de Valentins, per donació.
A **Jordi Callarisa Fabra** el núm. 16, Dep. B, 1ª, per donació.

Plaça Església, 2 - Telèfon 72 01 60
ULLDECONA (Tarragona)

AUDIO·VIDEO SYSTEM

MATCHLINE
AUDIO·VIDEO SYSTEM

PHILIPS

Índex d'Espècies

(Agrupades per carrers)

Per J. M. March

ESCOLES

Morera blanca	Morus alba
Plàtan	Platanus X híbrida
Pi blanc	Pinus halepensis
Palmera de Canàries	Phoenix canariensis
Pollancre del Canadà	Populus X canadensis
Heura	Hedera helix

INSTITUT

Pi blanc	Pinus halepensis
Pebrer bord, pebre, desmai	Schinus molle
Morera blanca	Morus alba
Pollancre del Canadà	Populus X canadensis
Xiprer blau	Cupressus arizonica
Caqui	Diospyros kaki
Baladre	Nerium oleander

PARVULARI

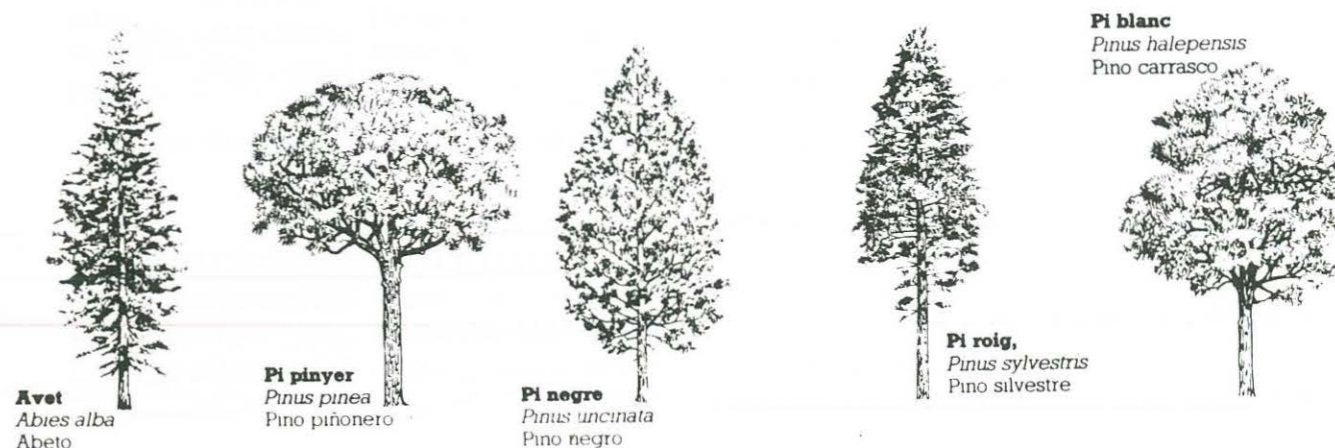
Xiprer blau	Cupressus arizonica
Xiprer	Cupressus sempervirens
Cedre de l'Himalaia	Cedrus deodara
Palmera de Canàries	Phoenix canariensis
Catalpa	Catalpa bignoides
Garrofer	Ceratonía siliqua
Mimòsa	Acacia dealbata
Plàtan fals	Acer pseudoplatanus
Pebrer bord	Schinus molle
Roser	Rosa sp.

AJUNTAMENT

Palmera de dàtils	Phoenix dactilifera
Palmera de Canàries	Phoenix canariensis
Palmera de ventall	Washingtonia filifera
Xiprer	Cupressus sempervirens
Cedre de l'Himalaia	Cedrus deodara
Atzavara	Agave americana
Iuca	Yucca aloifolia
Heura	Hedera helix
Aràlia del Japó	Fatsia japonica
Aspidistra	Aspidistra elatior
Alvocater	Persea americana
Ficus de cautxú	Ficus elastica
.....	Ficus benjamina
.....	Prunus pisardi
Roser	Rosa sp.
Lledoner	Celtis australis
Gerani, pelargoni	Pelargonium sp.
Falzia	Adiantum Capillus Veneris

PLAÇA MÀRTIRS TRADICIÓ

Plàtan	Platanus X híbrida
Morera blanca	Morus alba
Xiprer	Cupressus sempervirens

Avet
Abies alba
Abeto

Pi pinyer
Pinus pinea
Pino piñonero

Pi negre
Pinus uncinata
Pino negro

Pi roig,
Pinus sylvestris
Pino silvestre

Pi blanc
Pinus halepensis
Pino carrasco

CEMENTIRI

Xiprer	Cupressus sempervirens
Plàtan	Platanus X híbrida
Om	Ulmus minor
Pebrer bord, pebrer	
desmai	Schinus molle
Evònim del Japó	Eunimus europaeus
Baladre	Nerium oleander
Iuca	Yucca elephantipes

STRI. VERGE DE LORETO

Pollancre del Canadà	Populus X canadensis
Troanella	Ligustrum ovalifolium

AVGDA. CONSTITUCIÓ

Mèlia	Melia azederach
Xiprer blau	Cupressus arizonica
Xiprer de Lambert	Cupressus macro carpa
Roser	Rosa sp.

CARRER FELIP II

Iuca (fulla estreta)	Yucca aloifolia
Iuca (fulla ampla)	Yucca elephantipes
Pebre bord, pebrer	
desmai	Schinus molle
Roser	Rosa sp.

PLAÇA DE LA MERA (Sales i Ferré)

Plàtan	Platanus X híbrida
Pitospor	Pittosporum tobira
Evònim del Japó	Euonimus japonicus

CARRER MUNTANER

Braquiquíton	Brachichyton populneum
Iuca	Yucca aloifolia
Dracena	Dracaena indivisa
Juniperus	Juniperus sp.
Lliri d'aigua, paperina	Zandeteschia aethiopica

CARRER DEL MAR

Evònim del Japó	Euonimus japonicus
Roser	Rosa sp.

CTRA. ALCANAR

Plàtan	Platanus X híbrida
Om	Ulmus minor
Àlber	Populus alba
Atzavara	Agave americana
(Davant de l'alvari)	
Iuca	Yucca aloifolia
Xiprer	Cupressus sempervirens
Acacia de tres punxes	Gleditsia triacanthos
Carrasca	Quercus ilix subsp. rotund.
Aladern fals	Phillyrea media
(Pont de l'autopista)	
Robínia	Robinia pseudacacia
Mimosa	Acacia sp.
Ginesta	Spartium junceum

CTRA. VINARÒS

Plàtan	Platanus X híbrida
Om	Ulmus minor
(Pont)	
Xiprer blau	Cupressus arizonica
Xiprer de Lambert	Cupressus macrocarpa
Juniperus	Juniperus sp.
Evònim del Japó	Evonymus japonicus
Pebrotera de jardí	Solanum capsicastrum
Timó	Thymus vulgaris
Romer	Rosmarinus officinalis

CTRA. DE GODALL

Plàtan	Platanus X híbrida
Om	Ulmus minor
Castanyer d'índia	Aesculus hippocastanum

CTRA. TORTOSA

Plàtan	Platanus X híbrida
Om	Ulmus minor
Robínia	Robinia pseudacacia
Anoquer	Juglans regia
(km. 4)	
Morera de paper	Broussonetia papyrifera

CTRA. LA SÈNIA

Plàtan	Platanus X híbrida
Anoquer	Juglans regia
Pebrer bord, pebrer	
desmai	Schinus molle
Castanyer d'Índies	Aesculus hippocastanum

CARRER SANT ANTONI

Parra verge	Parthenocissus quinquefolia
Ficus de cautxú	Ficus elastica
Iuca	Yucca aloifolia
Evònim del Japó	Euonimus japonicus
Heura	Hedera helix

PASSEIG DE L'ESTACIÓ

Plàtan	Platanus X híbrida
Pebrer bord, pebrer	
desmai	Schinus molle
Palmera de Canàries	Phoenix canariensis
Tuia	Thuja orientalis
Llorer	Laurus nobilis
Llorer-cirer	Prunus laurocerassus
.....	Prunus pisardi
Nesprer del Japó	Eriobotrya japonica
Cotoneàster horitzontal	Cotoneaster horizontalis
Roser	Rosa sp.
Iuca (fulla estreta)	Yucca aloifolia
Iuca (fulla ampla)	Yucca elephantipes
Dracena	Dracaena indivisa
Mangraner	Punica granatum var. nana
Hibisc	Hibiscus sp.
Heura	Hedera helix
Xeringuilla	Philadelphus coronarius
Lliri groc	Iris pseudacorus
Nenufar	Nymphaea alba

AVGDA. O'CALLAGHAN

Plàtan	Platanus X híbrida
Plàtan	Platanus orientalis
Morera blanca	Morus alba
Pollancre del Canadà	Populus X canadensis

AVGDA. RAMON SALOMON

Palmera de Canàries	Phoenix canariensis
Evònim del Japó	Eunimus japonicus
Cedre del Atlas	Cedrus atlantica
Roser	Rosa sp.

POLIESPORTIU

Pebrer bord, pebrer	
desmai	Schinus molle
Desmai	Salix babylonica
Àlber	Populus alba
Pi blanc	Pinus halepensis
Avet	Abies alba
Avet	Abies sp.
Xiprer	Cupressus sempervirens
Tinter, troana	Ligustrum japonicum
Arboç	Arbutus unedo
Baladre	Nerium oleander
Heura	Hedera helix
Roser	Rosa sp.
Formi	Phormium tenax
Galzeràn	Ruscus aculeatus
Morera	Morus alba var. pendula

VOLTANTS DEL POLIESPORTIU

Mangraner	Punica granatum
Tinter, troana	Ligustrum japonicum
Olivera	Olea europaea
Palmera de Canàries	Phoenix canariensis
Lledoner	Celtis australis
Robínia	Robinia pseudacacia
Figuera	Ficus carica
Caqui, palo santo	Diospyros kaki
Ametller	Prunus amygdalus
Maçanera, pomera	Pyrus malus
Anoquer	Juglans regia

ERMITA

Pi blanc	Pinus halepensis
Pi pinyer	Pinus pinea
Pi roig	Pinus sylvestris
Xiprer	Cupressus sempervirens
Xiprer de Lambert	Cupressus macrocarpa
Palmera de Canàries	Phoenix canariensis
Garrofer	Ceratonia siliqua
Robínia	Robinia pseudacacia
Mimosa	Acacia dealbata
Lledoner	Celtis australis
Ficus de cautxú	Ficus elastica
Lliri d'aigua, paperina	Zandeteschia aethiopica
Atzavara	Agave americana
Figuera de pala	Opuntia ficus-indica

Vegetació espontània (2ª part)

Parets i teulades

Per J. M. March

Les parets i teulades del poble poden trobar-se colonitzades per tres grans grups de vegetació:

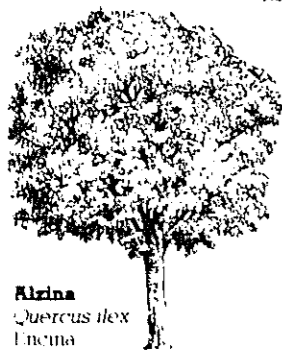
– RUPICOLES.- Pròpies de les parets de roca naturals, sembla que s'hi troben bastant a gust també a les artificials.

– RUDERALS.- Herbes de les runes que a més necessiten les altes concentracions de Nitrògen produïdes per l'activitat humana i les excrecions dels animals domèstics.

– ARVENSES.- Algunes plantes pròpies dels camps conreats poden trobar condicions favorables dalt d'una paret urbana.

– També hi ha espècies exòtiques cultivades com a ornamentals que "s'escapen" dels cossiets i colonitzen les teulades.

Roure
Quercus (de fulla caduca)
Roble

Aizina
Quercus ilex
Encina

Castanyer
Castanea sativa
Castanyer

Surera
Quercus suber
Alcornoque

REGISTRE

C I V I L

FEBRER

NAIXEMENTS	RAMON ORTIZ I BORT	Nascut el dia 14
	JOAN VIDAL I REVERTÉ	Nascut el dia 16
	PAU SIMÓ I BALAGUÉ	Nascut el dia 19
MATRIMONIS	JUAN MANUEL ARNAU PALTOR amb MARIA INMACULADA FERNANDEZ MARTIN	Dia 14
	JOSEFA MARIA MUÑOZ MONTROS, 85 anys	Dia 1
	CASIMIRO ESTE BELTRAN, 76 anys	Dia 2
DEFUNCIONS	JOSE ANTONIO ITARTE MILLAN, 72 anys	Dia 5
	LUISA VERICAT FERRÉ, 92 anys	Dia 16
	PEDRO ESTELLER ARNAU, 86 anys	Dia 20
	CAMILIO ALMODOVAR EXPOSITO, 92 anys	Dia 21

MARÇ

NAIXEMENTS	ANNA QUEROL I BRUSCA	Nascuda el dia 14
	CAROLINA CHALER I VERGE	Nascuda el dia 16
	JOSEP ARNAU I RAGA	Nascut el dia 21
	ORIOI SANSANO I DANTA	Nascut el dia 31
MATRIMONIS	ENRIQUE FERRÉ I GIL amb DOLORES HUET I MICO	Dia 18
	GABRIEL ARASA CANALDA, 85 anys	Dia 3
DEFUNCIONS	MARIA CINTA SALES GAVALDA, 88 anys	Dia 6
	EUSEBIO BARRERA SIMÓ, 84 anys	Dia 8
	AGUSTINA CARAPUIG RAGA, 96 anys	Dia 14
	LUISA CONCEPCION VIDAL BARRERA, 88 anys	Dia 31

Activitats Municipals

Segona subhasta del Pavelló cobert

L'Ajuntament d'Ulldecona ha aprovat la revisió de preus del Projecte de la 1ª fase del Pavelló cobert, amb un increment de 5 milions de ptes. que seran finançades mitjançant el Cànon energètic, així com la nova subhasta del mateix amb caràcter d'urgència, per tal que puguin iniciar-se les obres durant el mes de juny.

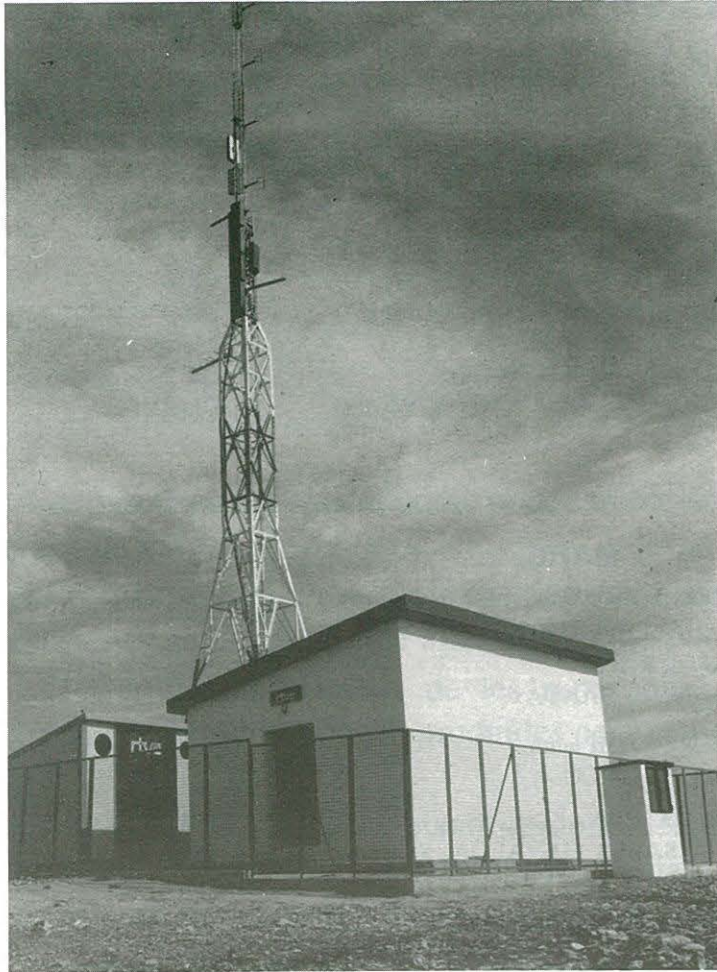
Regió o Vegueria de les Terres de l'Ebre

En un moment en què el Consell del Baix Ebre ha acordat dirigir-se als Ajuntaments demanant suport a la Vegueria, és bo recordar que l'Ajuntament d'Ulldecona fou l'únic que en el moment de la consulta sobre l'ordenació territorial, el 14 setembre 1987, ja es va manifestar així:

"En un moment en què tothom diu que cal apropar el poder al poble,

trobem a faltar una voluntat descentralitzadora del poder que, entre d'altres coses, hauria d'haver-se concretat en la creació de vegueries o regions. Per tant, demanem per al conjunt de comarques que formen les Terres de l'Ebre la creació d'una Regió o Vegueria amb recursos i competències efectives i descentralitzadores."

Activitats Municipals

OBRES AL REPETIDOR DE TVE A "TOSSAL GROS"

Han acabat ja les obres de la casa i tancament del recinte del Repetidor de TVE situat al Tossal Gros, obra conjunta dels Ajuntaments d'Ulldecona i La Sénia i subvencionada per la Diputació de Tarragona amb 4 milions de ptes.

Per part de TVE s'ha fet tota la instal·lació que, aquests dies, està acabant-se d'ajustar per tal de permetre la visió millor del 1er. i 2on. canal des d'allí.

Cal destacar la col·laboració entre Administracions: Diputació i Ajuntaments.

PETICIONS D'OBRES A L'INEM

L'Ajuntament ha aprovat la petició de les següents obres dintre del Conveni INEM-Ajuntaments:

- Obres complementàries al costat del Pavelló cobert.
- Instal·lació de comptadors d'aigua als Valentins.
- Nou enllumenat a les Murades.
- Urbanització del Passeig del riu al Barri Castell.

La part de materials es demanarà mitjançant un préstec del B.C.L., i la dels jornals es demana el 75% de subvenció a l'INEM.

L'Ajuntament d'Ulldecona ha assumit enguany les competències de conservació dels camins municipals que fins ara tenia la Cambra Agrària. Conseqüentment es va aprovar una Taxa de conservació de camins que es començarà a cobrar properament.

Donat el molt deficient estat del "Camí de l'Olivar" així com el fet de què és un dels més transitats, tant per la gent del camp (terra i granges) com per les indústries que allí s'han anat ubicant, s'ha procedit ja a la seva reparació total amb una capa de reg asfàltic. El cost de l'obra és de quasi 3 milions de ptes. havent-se notificat una subvenció de la Diputació d'1 milió.

El Camí de l'Olivar té uns 2.500 m. de llarg i va des de la sortida d'Ulldecona en direcció a Vinaròs fins al riu Sénia.

Arranjament del Camí de l'Olivar

Exposicions a la Casa de Cultura d'Ulldecona

Fins al 18 d'abril estaran obertes a la Casa de Cultura d'Ulldecona les Exposicions "SENDERS DE GRAN RECORREGUT" del Departament de Comerç de la Generalitat i la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i PAPALLONES d'Eduard Guzmán, amb més de 6.000 exemplars. Hi ha també una exposició dels 10 anys de democràcia a l'Ajuntament d'Ulldecona.

El dia de la inauguració més de 1.000 persones van passar per les Exposicions quedant molt satisfetes tant per les Exposicions com per la Casa de Cultura, restauració de l'antiga Església dels Dominics feta per la Diputació de Tarragona.

Del 30 d'abril al 7 de maig, també a la Casa de Cultura d'Ulldecona hi haurà una Exposició DONART '89 consistent en una mostra artística sobre erotisme femení i organitzat pel Grup de Dones.

Restauració del rellotge de la Plaça

A Ulldecona feia ja uns mesos que no funcionava el rellotge de la Plaça de l'Església, situat al campanar.

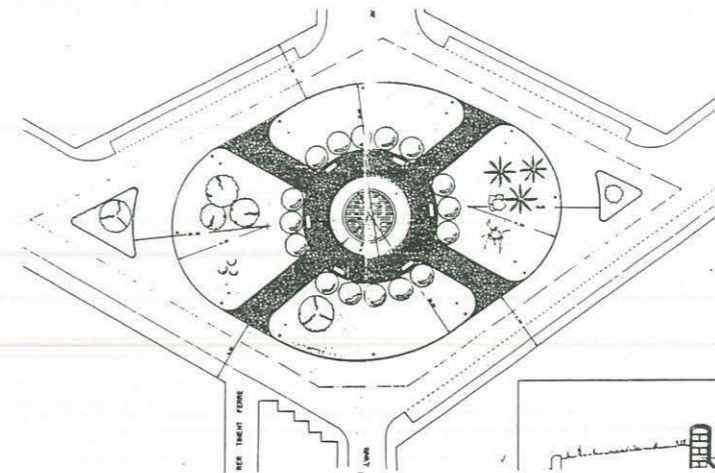
Malgrat que ara hi ha un rellotge-carilló, situat a la Casa de Cultura (donat per Frederic Muñoz, ja difunt), tothom volia que funcionés el vell rellotge de la Plaça.

Havent-se estudiat la possibilitat de substituir-lo per un electrònic, s'ha vist convenient restaurar l'actual, i així s'ha fet per part de M. BLASCO de Roquetes.

Així doncs, el rellotge de la Plaça d'Ulldecona ja torna a funcionar.

Projecte d'Urbanització de la Plaça de Catalunya

A la Plaça de Catalunya, lloc on els darrers anys es feia la Plaça de Bous i situada a la cruïlla de l'antiga carretera de La Sénia amb l'avinguda que va a les Escoles, li ha arribat l'hora de la seva urbanització.

El Projecte té un import d'11.400.000 ptes., i comprén una font central rodejada de jardí i uns passadissos amb pedra d'Ulldecona, a més a més de les faroles, bancs i jardineria corresponent. Es preveu que estigui acabada per a les Festes Quinquennals. També es farà el quitranat de la zona restant amb col·laboració dels veïns.

Arrels

Lluís Millan

L'Ermita ara i sempre

El Santuari de la Mare de Déu de la Pietat, sentiment i tradició

El temps, en ocasions, tarda en passar i en altres ha passat quan menys te n'adones. Sembla l'altre dia, era l'any 1984, quan celebràvem les Festes Quinquennals. La Revista "ULLDECONA" va publicar un voluminós extraordinari, "Especial Festa Major. Quinquennals". I les de 1989 ja són aquí.

Molts dels joves que hi van concórrer ja han constituït parella i estrenaran fill. Molts dels que hi van participar, per primera vegada deixaran un buit, ja no estaran entre la gent. Han entrat en el món del record, de la memòria col·lectiva, donant motiu a la reflexió: "El meu pare sempre deia...", "La meva mare m'aconsellava...", frases d'enyor en homenatge d'uns sers volguts, que, com els fars a la mar, orientaven des d'una posició d'experiència i afecte que en el seu moment no es valorava com calia.

I semblarà que col·laborar en la festa serà una mica com seguir els camins que ens havien ensenyat.

I un es pregunta, i com devien celebrar la festa els avis dels nostres avis... i els seus predecessors?

Albert Ferré, en el seu llibre d'història, iniciant la contalla en uns temps primers, ens parla de les diferents capelles on la imatge ha estat venerada en els segles, que fàcilment es reconeixen, i la llegenda de la talla, i del

primer pelegrinatge del que es té constància: el decidit per l'Ajuntament de Tortosa per implorar la pluja al Santuari de la Mare de Déu de la Pietat, a la vegada que al Monestir de Santa Maria de la Ràpita.

ELS PELEGRINATGES AL SANTUARI S'HAN REPETIT EN EL TEMPS amb parèntesi de tancaments a causa de les guerres que tants danys hi van causar i tant de dol van ocasionar a la Vila.

I seguim preguntant-nos, com serien i quins noms tindrien aquells pelegrins... com anirien vestits i com resoldrien la viabilitat de les concentracions de fidels, dels romiatges?

Els de la Vila, iniciarien el camí des del poblat del Castell? I els que ja van habitar el nou poblament de "Sant Lluç d'Ulldecona" o "Ulldecona la Nova...? Es va construir el Santuari en un enclavament místic? No hi ha ben a prop de l'Ermita unes pintures rupestres a les balmes del pany de roca fetes per uns primitius habitants?

Participar en la festa és com incorporar-se a un corrent generacional, compartir un sentiment, en una autoafirmació de l'esperit de grup, que al llarg dels temps segueix l'Estel d'un Nord que assenyala el rumb:

"Que en ti sola se halla el Puerto"
Virgen de la Piedad Pura"

I tots naveguem en aquesta vida, volem arribar a Port, i que aquest sigui segur.

PRIMER QUE RES ÉS ANAR A SALUDAR A LA MARE DE DÉU, prendre part en el seu homenatge. Després, la diada pren el caràcter festiu dels aplecs. I tots, des dels infants als més vells, especialment l'adolescència i la joventut, procuren distreure's i divertir-se a bo i millor. I molts dels jocs, curiosament, diverteixen també altres gentes de la nostra parla, en localitats molt llunyanes, en comarques molt al Sud, cosa que evidència una comunitat espiritual de costums i tradicions per damunt de les divisions administratives.

Cada joc, amb la seva lletra i música, amb lleugeres variants d'unes localitats a les altres, té un atractiu peculiar, permet una expansió i una lliure comunicació. I alguns són per participar-hi totes les edats.

NO SEMPRE S'HA ANAT A L'ERMITA PER CELEBRAR UNA FESTA. Com hem vist, els primers pelegrinatges van ser per implorar la pluja. Ulldecona n'ha patit molt de fortes i llargues sequeres. La "seca" com diem. Anyades hi ha hagut en què la falta d'aigua ho ha arruïnat tot.

També, en ocasions, un ex-vot ha estat la manifestació d'agraïment per un ajut, humanament impossible.

Tant en uns casos com en els altres hi ha manifestacions que surten del més profund, com si hagués un fil directe amb el més enllà.

I és que en les hores greus sempre hom gira els ulls cap on es pot recórrer com a recurs suprem.

Les Monedes d'Ulldecona a l'Edat Mitjana(i3)

Tornem a ser una altra vegada amb vosaltres, i avui ja conclourem amb l'assumpte que venim tractant de la Numismàtica medieval, centrada a les nostres contrades. Torno a recordar que els documents que citem, es corresponen als que classificà l'historiador Enric Bayerri, al fer l'estudi del "Llibre de Privilegis de la Vila d'Ulldecona". Som-hi a veure les monedes que ens resten! Són aquestes:

Morabatí o Maravedí d'or.-(1,30 gr.). Moneda que arrastra el seu nom de l'àrab Morabetí, encunyada per Alfons VIII en 1172. Ha tingut diferents valors segons les èpoques. Durant el regnat de Jaume I, (s. XIII), deu maravedís d'or valien set sous. En temps dels Reis Catòlics, en què es convertí en moneda de billó, el valor d'aquesta moneda equivalia a nou sous barcelonesos. E. Bayerri i A. Ferre diferencien al Morabatí del Maravedí, en canvi la Gran Enciclopèdia Catalana i altres textos consultats les consideren sinònims, i a la primera, expressió arcaica de la segona.

(Doc. 79- Fol. CXXXXVIII)- Any 1241- La Sentència de Flix l'anomena **Morabatí d'aur**.

(Doc. 33- Fol. XXXV)- Any 1346- Dia tercer de las nonas de Gener. El rei Pere IV d'Aragó, accedeix a la súplica dels prohoms d'Ulldecona i atorga el privilegi

de celebrar la Fira el primer d'Octubre de cada any i els deu dies següents, i Mercat tots els dimecres de l'any... amb pena als contraventors; de la indignació Reial i multa de **mil morabatins d'or**).

(Doc. 40- Fol. LXIII)- Any 1343- 13 de las Kalendas de Febrer.- Carta de Concòrdia entre Ulldecona i la Cènia sobre la Jurisdicció e altres coses:..." qui uindra en tot, o en partida contra la present ordinació, de qualque part sia, que encorregua en pena de **cinquanta morabetins d'or alfonsins...**".

Pitxol, pitjol o picjol.- Moneda florentina i també catalana. Bayerri la considera idèntica a la malla, que abans hem anomenat, i que valia mig diner. Cita que en un Inventari de Vich de 1437, d'entre varies monedes, algunes falses, havia "deu mayotes o **pitxols** qui no valen res". (Mayotes, mot despectiu de malla).

Rals o reals valencians.- Moneda mol estesa per les nostres comarques. La gran quantitat que en circulà ompleren les necessitats econòmiques durant mols d'anys, fins al reinat de Pere III (IV) d'Aragó en què aparegué el florí. L'anomenat ral d'argent valencià fou creat per Joan I, i el d'or per Alfons el Magnànim el 1426. Bayerri cita un document de Tortosa de 21 de Maig de 1446, on es fa pagament a Pedro de la Vergueta

"VI rals valencians que valen VIII sòus". En el segle XVI continua vigent l'us dels rals valencians a les nostres comarques.

Senyal o Pellofa.- Moneda de metall baix i de poc valor. Tenien un valor assimilable als diners menuts i tant l'emissió com la circulació era d'ambit local. S'encunyà a Catalunya des de les revoltes del temps de Joan II (s. XV) i continuà emetent-se fins a la Guerra dels Segadors. Existeixen emissions amb Seca de Tortosa. Encara avui, a la nostra vila es diu: "Ha donat en senyal i paga" quan un dona una garantia del pagament total.

Sou.- (3.00 gr.). En castellà "suelto". Moneda corrent en aquestes terres des de temps de Jaume I el Conqueridor. Vint sous componien una lliura; un sou, dotze diners. Segons els Usatges, el sou és d'or i es fixa els seu preu en vuit adarnes.

(Doc. 26- Fol. XXXII)- Any 1483- 10 Juny- "Pena de LX sous de no traure los blats del camps ans de delmar").

(Doc. 70- Fol. CXI)- Any 1419- Carta com se deu pagar lo maridatge e coronatge"- ...Per demanda de coronació de Rei o de Reina, contribuirà cada familia (= quiscun foch), del dit Principat, que de l'Esglesia sigui, amb mig florí d'Aragó, o **cinc sous** i sis diners barcelonesos...").

Unça d'or.- (Unzia auri). Moneda d'or de València de l'edat mitjana que pesava catorze adarnes i equivalia a dos morabatins.

I ja per acabar amb aquestes tres entregues, en les que hem tractat el tema de les monedes en l'Edat Mitjana a les nostres comarques, simplement remarcar que, en aquells temps, a les poblacions d'una certa relevància, com era Tortosa, s'els atorgava el dret de SECA (paraula d'origen àrab "Sicah" que significava, dret d'encunyació). Tortosa tenia aquest privilegi de fabricar moneda, i com a signe, referència o anagrama que identifiqués el lloc d'encunyació utilitzava "TOR. S.A.", a un lloc ben visible de la moneda. Ulldecona i tots aquests territoris, que es regien per **Les bones Costums i llibertats de Tortosa** (com així ens ho indica la primera Carta de Població de la nostra Vila l'any 1222) tenien un sistema monetari uniforme i comú. Res més i fins una altra avinentesa.

Francesc Itarte i Vericat

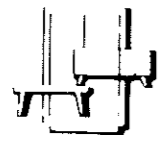
BIBLIOGRAFIA:

Història d'Ulldecona - A. Ferre
Llibre de Privilegis - E. Bayerri
Ctllgo. Monedes Españ. - C. Castán, JR Cayón
Gran Enciclopèdia Catalana.

TORTOSA- Data s/d (entre 1458-1479)- JOAN II.
SENYAL (moneda). Anv.: Torre sobre esglaons.
Als costats To-r. Rev.: Creu potada amb grups de tres punts als espais. 1,16 gr. Molt rara.

VALÈNCIA- Data s/d (entre 1416-1458) - ALFONS IV.
RAL VALENCIÀ (moneda). Anv.: Bust de front coronat + ALFONSUS: DI: GRA: REX: ARAGO. Rev.: Armes de València + VALENCIE: MAIORICARUM. SAR. 3'28 gr. Rara.

Mobles ARNAU

*Servei de muntatge gratuït
a tot Catalunya
i Regió Valenciana*

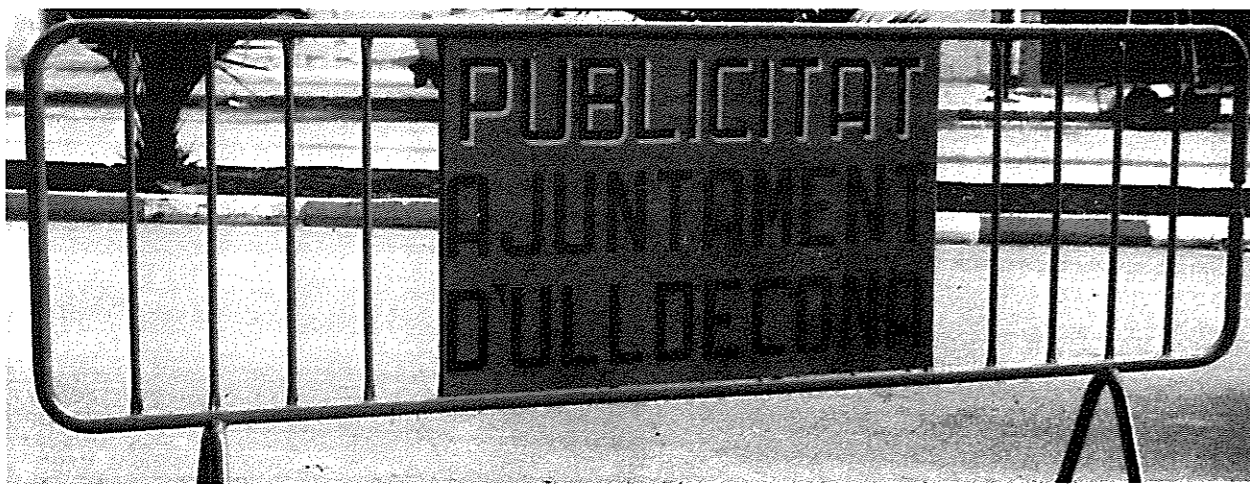
Major, 82 Tel. 72 03 58
Major, 93 Tel. 72 01 75
ULLDECONA

MANUEL MARTORELL

TRANSPORTS

Carrer del Calvari, 48
Telèfon 72 02 52
ULLDECONA

eurochrom

LABORATORI FOTOGRÀFIC

Avgda. Ramon Salomon, 19
Telèfon 72 03 63 - Apartat 7
ULLDECONA

Masoteràpia (= Massatge)

¿Què és el massatge? És un conjunt de maniobres, aplicades amb fins estimulants i terapèutics sobre una superfície cutània pertanyent a regions, baix les quals, existeixen teixits blans.

Existeixen quatre maneres diferents de massatge, aplicades (i aplicables) a l'esport, és a dir QUATRE combinacions (bàsiques) de diferent execució, força i velocitat en les manipulacions del massatge.

SÓN LES SEGÜENTS:

MASSATGE PREPARATORI.

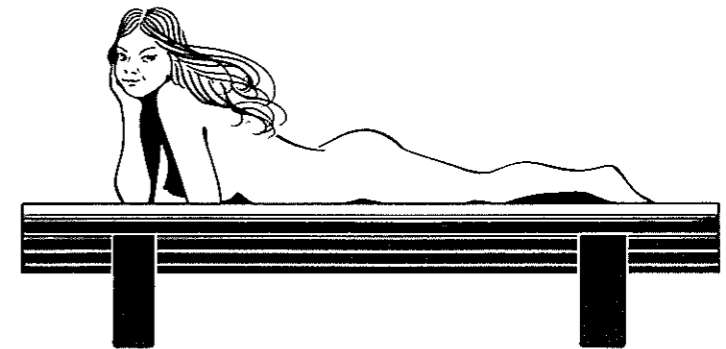
MASSATGE D'ACTITUD ADEQUADA (o d'animació).

MASSATGE D'ENTREACTES.

MASSATGE REPARADOR O DE DESCANS.

Mitjançant el massatge d'actitud adequada, es prepara el cos per a l'activitat a realitzar. El cos necessita entrar en calor i especialment en dies freds, doncs una musculatura freda, perd poder de flexibilitat i reacció. Quan un múscul està convenientment calentat, reacciona amb més rapidesa als estímuls de força (energia) i voluntat. El múscul FRED DAVANT L'ESFORÇ, SEMPRE corre el risc de sofrir ESQUINÇ; És per això que: Tot massatge a un esportista, deu donar-se just abans de la prova «independentment d'haver o no realitzat exercicis físics d'escalfament. Segons Kohbrausch, a tots els esportistes nerviosos, abans d'una prova, se'ls deu donar un massatge suau a tot el cos, excepte a l'esquena, que serà més enèrgic i preferentment amb els artells, doncs exerceix una acció calmant i en certa manera relaxant.

En canvi, en les persones apàtiques (més tranquil·les) s'empra el massatge fort i vigorós, a base de cops i palmades, amb això aconseguirem, una certa res-

posta nerviosa i especialment muscular.

Aquests massatges posseeixen dos tipus d'acció:

MECÀNICA O DIRECTA (d'efectes directament en el lloc que s'efectuen).

FISIOLÒGICA O INDIRECTA (els seus efectes se senten a distància i en diverses parts de l'organisme).

Kirchberg, demostrà que la capacitat muscular augmenta de 3 a 7 vegades després del massatge.

En els ESQUINÇS, és molt aconsellable el massatge per a: **CALMAR EL DOLOR, FER DESAPARÈIXER ELS «DERRAMES», TORNA ALS TENDONS I L·LIGAMENTS, LA SEUA INTEGRITAT I ELASTICITAT.**

En les LUXACIONS, s'aconsella el massatge per a: **FER DESAPARÈIXER ELS «DERRAMES» I CALMAR DOLORS** (en ambdós casos accelera el procés curatiu i de recuperació).

MASSATGE D'ENTREACTES. Si no hi ha cap problema (esquinç, luxació), es farà un massatge relaxant o descontracturant (quelcom així com una

posta a punt, per al pròxim esforç o exercici).

MASSATGE REPARADOR O DE DESCANS. Es farà sempre després d'una jornada de gran esforç muscular -massatge general- amb això relaxem tota la musculatura, accelerem el procés regenerador, eliminem toxines i tornem l'elasticitat a tot el sistema muscular (exemple, **ELS CICLISTES I TOTS ELS ESPORTISTES D'ALTA COMPETICIÓ.**)

A manera de resum diré que: El massatge com tal, NO està contraindicat en QUASI cap cas, facin o no esport. El què és GREU, és el massatge efectuat sense un mínim de coneixements d'anatomia i tècniques de massatge, doncs davant d'una fisura (= os esquerdat sense desplaçament) o bé una fractura (= os trencat i desplaçat). A **MÉS MASSATGE PITJOR, A MÉS MASSATGE FORT MÉS PITJOR PITJOR...**, de tal manera que pot arribar-se i de fet ocorreix amb massa freqüència, haver d'efectuar operacions URGENTS de braços, mans, cames, etc. i en ocasions amputar-les (tallar un braç o cama) per aquestes causes.

Recuerdos de juventud

*Cuando tú llegaste, te esperaba,
tus cabellos dorados, tus ojos azules,
tus labios de grana,
una dulce sonrisa, una angelical mirada,
...te estreché entre mis brazos,
y cogiéndote de la mano,
corríamos por los montes
y por los llanos,
como jóvenes enamorados.*

*Cuando cansados, nos sentábamos
a la sombra de aquel árbol,
inclinabas tu cabeza,
sobre mi pecho agitado,
escuchando los latidos
de un corazón enamorado.*

*"Cuando yo me vaya,
nunca te dejaré solo,
siempre estaré a tu lado".
No comprendí tus palabras
y besé tus jugosos labios.*

*Una tarde de cálido verano,
te quedaste como dormida, entre mis brazos,
tus cabellos caían como rayos de sol dorado,
tus ojos eran luceros,
que del cielo bajaron,
y una dulce sonrisa entreabría tus labios.
Llorando amargamente
te estreché entre mis brazos,
queriendo morir contigo,
en aquel abrazo.*

*Manos fuertes, de mi lado
te separaron,
no sé que me dieron,
cuando desperté, no estabas a mi lado.*

*Te busqué en el agua, en el fuego,
en el viento,
corría por los montes
y por los llanos.*

*Cuando cansado me senté a la sombra
de aquel árbol,
escuché tus palabras...
"Nunca te dejaré solo,
siempre estaré a tu lado".
Sentí que tu alma estaba
junto a la mía,
que nunca me habías dejado
y te tengo a mi lado.
Acaricio tus cabellos,
miro tus ojos,
beso tus labios
y cogiéndote de la mano,
voy corriendo por los montes
y por los llanos.*

*La gente dice que estoy loco,
que sabrán ellos de la locura
de dos almas gemelas
y un corazón enamorado.*

*Cuando yo muera,
sé que tu alma y la mía,
se irán por el camino de Santiago,
saltarán de estrella en estrella,
recorriendo el espacio.*

*Y si miramos abajo,
vemos un mundo
de locas ambiciones
y ensangrentado,
es porque no sabemos comprender,
aquel mandamiento que se nos ha dado:
"Amaos los unos a los otros,
como Dios ha mandado"*

Juan Antonio Palau

Club Billar

per Joan Morcillo

A més a més dels èxits del gran jugador local, Pere Arnau, aquest any el Club de Billar Ulldecona porta una gran activitat, tant per part de la gent més veterana com per la gran aflluència de joves que continuament entrenen al nostre Club.

Això fa que estem duent a terme dos Campionats, el primer un Intercomarcal des d'Hospitalet de l'Infant fins a Benicarló, i l'altre és la Lliga catalana com l'any passat es va fer.

Els jugadors locals són els següents: Batiste Rubio, Juan Martínez, Joan Morcillo, Lluc Raga, Manolo Nadal, Joan Elies, Xavi Martínez i Ricard Arnau.

La Lliga intercomarcal acaba aquest mes d'abril. I pel que fa a la Lliga catalana es classifiquen els dos primers de cada grup, pel sistema K.O. contra un altre Club dels que s'han classificat a Catalunya.

Classificació actual de la Lliga intercomarcal:

Benicarló	12 punts
Ulldecona	11 "
Montroig	11 "
Amposta	3 "
Alcanar	5 "
Hospitalet	2 "

Classificació actual de la Lliga catalana:

Montroig	6 punts
Ulldecona	4 "
Amposta	2 "
Club Nicanor	0 "

El dimecres Sant, es va jugar a l'Esplai un Matx amistós, molt disputat, entre els veterans de l'Esplai i les joves promeses del Club Billar Ulldecona, resultant guanyador l'Esplai per 6 a 4, i quedant les partides així:

Esplai	C.B. Ulldecona
80 Arnau	30 Lluc Raga
80 Doménech	57 Manolo Nadal
78 Roig	80 Joan Elies
100 Prades	64 Joan Elies
97 Rubio	100 Ricard Arnau

I finalment dir als ulldeconencs que PERE ARNAU, el nostre Campió, juga a Holanda el Campionat d'Europa al Quadre 71/2 durant els dies 13 al 16 d'abril. Sort, amic PERE.

El dia 8 de març va ser el dia de la dona treballadora i per commemorar aquesta data es va fer una conferència a la casa de la cultura el dissabte 11 de març a càrrec del col·lectiu de dones a Tortosa. El tema a tractar era la integració de la dona dins del món laboral, les agressions, violències i humiliacions que rep la dona en la nostra societat. En general la xerrada va ser molt amena i interessant.

Encara que l'assistència de gent no va ser molt nombrosa vaig poder veure algunes cares noves que resulten un impuls molt positiu per seguir endavant.

D'altra banda, quan es parla de la quantitat de gent que assisteix a una

conferència, sempre s'acostuma dir: "Sempre estan els mateixos", si bé aquesta expressió és lamentable, és bastant real. No obstant m'he trobat moltes vegades en certs llocs on es fa tertúlia, com poden ser els bars o els carrers, on hi ha gent que estan parlant molt apassionadament d'alguns temes, entre ells el tema de la dona, i allí es discuteix, o fan la seva pròpia crítica, però en canvi quan arriba el moment de rebre una informació per mig d'una conferència, t'adones que aquestes persones prefereixen parlar dintre d'aquest cercle "cafè-tertúlia" i que "passen" de venir. Penso que seria molt més important que aquestes opinions es diguessim dintre d'un

col·loqui cultural, ja que així seria d'esperar un canvi més gran en un futur no tan llunyà.

Tenim clar que per damunt de tot tipus d'opinions hem de seguir lluitant, encara que el procés sigui lent, l'important és defensar els drets humans com a persones que som i en el nostre cas com a dones.

Ja per acabar agraeixo l'assistència de tots els que segueixen col·laborant, ja que així ens ajuden a continuar treballant pels nostres propòsits.

Un membre del grup de dones

Associació de Jubilats i Pensionistes

Un altre que se'n va

na. Ell que acudia a les Juntes Directives, sentat al jardí en una pedra com els altres, per falta de cadires. Així vam començar el local dels Jubilats. Sense comptar les hores de treball, sense cobrar res.

Tú, ja has marxat, Manolo. Natros, et seguirem. Deixarem potser... una mica del nostre caràcter crític. Però ningú podrà negar que vam ser homes de fets, perquè les obres estan a la vista. El nostre orgull és, amic Manolo, que els que ens continuen veuen el nostre Casal aixecat en uns terrenys quasi selvàtics.

Et vas donar compte, abans de deixar-nos de què dels antics ja en queden pocs. Quasi ningú. Però sempre hi haurà gent que seguirà el que natros vam començar, el que natros no vam poder fer. Jo segueixo. Algú ha de quedar encara per poder ajudar una mica encara que en

menys força. Però, entre tots podem arribar, si seguim units treballant, a la fi que ens vam proposar. Al que tenim guanyat amb el nostre treball de tota la vida. Vam començar del no-res. Ara tenim Bar. I perruqueria de dones i homes. Un billar. Joc de petanca. Jocs de taula. Ben calentets a l'hivern per les estufes. Aire i ventilació a l'estiu... i la sombra del "nesprero".

Però sabem que estem prop de la recta final. Tú ja has donat la darrera "curva". No et podem ja veure, però per mi i per molts, seguiràs en el pensament. Ara, al recordar que tinc una fotografia, que és la primera que es va fer, demanaré permís a la Directiva per posar-la a l'oficina. Tú també hi estàs, però veig que dels 25 que erem, ja ens heu deixat 9.

M. Vidal

El F.C. Ulldecona en la 1ª Regional

REMOLINS B. 2
ULLDECONA 1

Poco a poco el Ulldecona va desaprovechando las buenas ocasiones que tiene para sacar algo positivo de sus desplazamientos y este fue uno de ellos, perdiendo por el resultado de 2-1. El gol lo consiguió Escudero de penal.

ULLDECONA 1
RAPITENCA 3

La superioridad de los de San Carlos se impuso ante un Ulldecona que no tuvo suerte. Hay que destacar el extraordinario gol, desde fuera del área del juvenil J. Millán.

P. MAFUMET 4
ULLDECONA 1

Da la impresión que el Ulldecona fuera de casa carece de moral y ganas de afrontar los partidos, siendo vencido en esta ocasión por un contun-

dente 4-1. El gol otra vez obra de J. Millán.

LLORENÇ 1
ULLDECONA 1

Parece que en este partido el Ulldecona mostró algo de mejoría, con relación a los últimos desplazamientos, sacando un valioso positivo que hubieran podido ser dos si Escudero no hubiera desaprovechado un penal. Marcó el gol granate, Vicent.

Clasificación de los goleadores del Ulldecona

Jugador	Goles
Escudero	10
Vicent	5
Ocaña	4
Amadeo	4
J. Millán	3
Juande	2
León	1
Ruiz	1
Verdiell	1

Clasificación general Grupo VI

Roda Berà	26 18 7	1 62 19 43 15
Rapitenca	26 15 6	5 44 22 36 10
Cambrils	26 14 6	6 40 21 34 8
Ametlla Mar	26 11 7	8 32 42 29 8
Reddis	26 11 6	9 31 28 28 0
Calafell	26 10 7	9 48 39 27 3
Valls	26 10 6	10 45 35 26 0
S. Pedro S. P.	26 10 6	10 38 45 26 0
Canonja	25 9 7	9 39 40 25 -1
P. Mafumet	26 10 4	12 36 42 24 -2
La Cava	26 9 5	12 31 35 23 -1
Jesús Cat.	26 9 4	13 37 45 22 -4
Remolins B.	26 8 6	12 23 34 22 -4
Mora d'Ebre	26 9 4	13 30 42 22 -4
Llorenç	26 6 9	11 32 43 21 -7
Gandesa	26 8 4	14 30 46 20 -6
Ulldecona	26 7 5	14 30 39 19 -7
Ind. Reus	25 7 5	13 26 37 19 -3

Institut Sales i Ferré

Como cada tarde del viernes nos hemos vuelto a reunir, las cuatro, en el viejo almacén donde meses antes habíamos montado un pequeño laboratorio. Pero este viernes era especial, teníamos preparada ya la pócima para nuestro viaje al futuro.

Cuatro horas, veinte minutos del día diecisiete de febrero de 1989.

— eh! chicas, venid aquí, esto ya está.
— Cuidado, que no te caiga, quizás sea nuestra única oportunidad.

— Dejad de discutir, preparémonos, tomemos un sorbo y cojámonos de las manos.

— ¿Preparadas para ver el futuro?...

... Pero al llegar nos dimos cuenta que aquello no era lo que esperábamos. La gente se extrañaba al vernos quizá por nuestro aspecto, aunque sólo íbamos con unos vaqueros y una camisa.

No sabíamos donde nos encontrábamos. Por suerte pudimos entablar conversación con una muchacha de nuestra edad, de la cual nos llamó también su forma de vestir. Nos decidimos a explicarle lo que nos había ocurrido, ella asustada decidió ayudarnos.

— ¿Dónde nos encontramos? ¿qué lugar es este? ¿qué año es?

Un poco confusa nos dijo:

— Estáis en París en 1910.

— ¿En París?

— ¿Cómo es que hablas nuestro idioma?

— Porque yo no soy de aquí, soy de Soria y estoy aquí con mi marido.

— ¿Con tu marido, tan joven?

— Sí, me casé el año pasado. Se llama Antonio.

— Y tú, ¿cómo te llamas?

— Mi nombre es Leonor.

Por nuestra cabeza pasó el mismo pensamiento, nos miramos y comprendimos que estábamos hablando con Leonor, la mujer de ANTONIO MACHADO. Como si no los conociésemos seguimos hablando con ella, para no influir en lo que serían sus vidas.

— ¿A qué se dedica tu marido?

— Es escritor, poeta y estamos aquí porque el asiste a unas clases de Bergson.

— Oh! qué interesante! un poeta! Siempre hemos deseado conocer un poeta.

¿Te importaría hablarnos de él?

Nos sentamos en un banco de un parque cercano y empezamos a charlar.

— Cuéntanos un poco como es tu marido, si no te molesta.

— Antonio es una persona bondadosa, muy sensible, es ensimismado y tiene una mirada muy profunda. Su mayor defecto es que es muy torpe, me cuenta sus contortulios en el café, mientras la ceniza de su cigarrillo —ya que es un fumador empedernido— cae invariablemente sobre su chaleco.

— ¿Cómo es que se dedicó a emprender el mundo de la poesía?

— Porque su padre, don Antonio Machado y Alvarez era profesor de la universidad. Cuando tenía ocho años, él y su familia se trasladan a Madrid.

— ¿Dónde residían antes?

— Vivían en Sevilla. Antonio nació allí en 1875; cuando le pregunto por su infancia me dice: "Mi infancia son recuerdos de un patio de Sevilla..."

— ¿Qué ocurrió cuando se fueron a Madrid?

— Ah!— sí, continuo. Antonio y sus hermanos estudiaron allí en la Institución Libre de Enseñanza y completó el bachillerato en los institutos de San Isidro y Cisneros. Al morir su padre tienen algunas dificultades económicas. Antonio trabaja, entonces, como actor teatral, pero en 1899 —con su hermano Manuel— se traslada a París, donde trabaja como traductor y entra en contacto con la vida literaria parisense; en su segunda estancia en París, 1902, conoce al Rubén, Rubén Darío, por el que siente gran admiración.

Oid, ¿por qué no venís a mi casa y tomamos un poco de café, así estaremos más a gusto y podremos terminar la charla?

— No, gracias, no podemos quedarnos más tiempo, si nos retrasamos, nos pasará el efecto de la pócima y no podremos regresar.

— Bien, ha sido un placer conocerlos aunque al principio me habéis asustado. Ha sido una lástima estar tan poco rato con vosotras.

— Nosotras también hemos estado muy a gusto contigo, Leonor. Deseamos que tengas mucha suerte igual tú que tu marido.

(Seis horas, veinte minutos del día diecisiete de febrero de 1989.)

De pronto nos encontramos envueltas en una nube de humo y al desaparecer ésta, vimos que estábamos de nuevo en el almacén.

Interesadas por Antonio Machado, nos decidimos a estudiar su trayectoria poética. Buscamos por los libros, por nuestros apuntes de clase y encontramos lo siguiente: Machado, es ante todo antirretórico, quería que su poesía fuera clara, transparente en ella no hay un exceso de figuras complicadas, lo cual no significa que su poesía fuera mala.

Tuvo, en su etapa juvenil, influencia del simbolismo francés, pero a medida que pasan los años su poesía es más clara y sencilla.

En 1903 escribe "Soledades", que es un conjunto de hondísima poesía, en el que aparecen tres temas fundamentales: el paso del tiempo, la muerte, y la existencia o no de Dios. Hay en ella una serie de símbolos que se repiten mucho (como jardín) (símbolo de su infancia), la fuente (que sugiere el llanto y el paso del tiempo)...

Después de la muerte de Leonor, a causa de la tuberculosis, en 1912, lo cual resultó un golpe muy duro para Machado, abandonó Soria y regresó a su casa andaluza donde escribirá "Campos de Castilla" por segunda vez; como su nombre indica tratará de ésta, por ella siente una gran atracción. Hay una estrecha relación entre el poeta y el paisaje. Son unos

poemas muy intensos que recuerdan los días que allí fue feliz con Leonor.

En 1924 aparece el libro "Nuevas Canciones".

Sus últimos poemas son dedicados a un amor tardío llamado Giomar, ya superado el trance de la muerte de Leonor. Fue una etapa dulce, pero en medio de este amor llegó la guerra y los separó.

Antonio Machado se reconoce partidario de la República y viendo que en España la guerra estaba perdida y no podía hacer nada, marchó a Francia con su madre, mujer anciana, ciega y desvalida. Se quedó en Collioure, donde murió en una pensión, ligero de equipaje, como por desgracia el había predicho poéticamente.

Todo esto ocurrió el 22 de febrero de 1929.

En esta etapa aparecen sus poesías de guerra. Son veinte poesías en contra del fascismo, impresionantes y escalofriantes, que reflejan la guerra. Entre ellas destaca "el crimen fue en Granada" dedicado a García Lorca.

Lina Doménech

Tere Montoro

Nuria Ausensi

Fantina Sans

ANTONIO MACHADO

En ese momento eterno en que la noche sueña acariciar el alma, en el que roza levemente al día en ese mismo momento debió oscurecer su vida.

Murió Machado "ligero de equipaje, casi desnudo", sin apenas vida, pero con las fuerzas suficientes aún, para relizar una vez más su sueño, aquel sueño helado un caluroso día de verano, acariciar el recuerdo de su amada esposa.

Y, ahora, cuando ya no está entre nosotros, cuando su alma, triste y soñolienta vaga perdida en la tarde: una

pregunta seduce mi mente.

¿Por qué? ¿Por qué se fue?

Dime amigo:

¿Quién te apartó de tu gente?

¿La gente que tanto te amaba?

ALICIA MADRONA

MAGDA TOMAS

Hoy como otras muchas tardes he vuelto a leer sus poemas, hoy como la vida se me escapó por la piel, hoy cuando ya casi no soy nada, he vuelto a leer sus poemas.

Y siento con sus versos que la vida corre de nuevo por mis venas, que mi corazón se ilumina, que toda la irrealidad de mis sueños se vuelve sentimiento. Hoy, cuando de nuevo como otras muchas vuelvo a leer sus poemas.

Ha empezado otra vez a llover, y mi alma está tan triste como el cielo. Cojo una vez más ese libro viejo, lleno de polvo, que se amontona como tantos volúmenes en la estantería.

Las hojas ya están amarillentas pero las frases relucen entre el polvo.

Busco en mi interior el significado de esos versos que no puedo entender. Tal vez porque con la razón no los siento, sino con el corazón.

Siempre la misma tristeza, la misma soledad que también está presente en mi vida. No lo entiendo y, sin embargo, lo comprendo. Las tardes junto al río, la fuente llorando un alma perdida. Eras un espíritu errante en busca de tranquilidad, de amor, de estar con tu gente, con tus amigos, y, nunca lo lograste; jamás tuviste otra vez aquella feliz infancia que siempre añoraste.

"Esos días azules y ese sol de infancia".

Els Rossinyols del Montsià

El passat diumenge, 5 de març, vam fer una passejada cap a Vinaròs per tal d'assistir a una Trobada Intercomarcal de Corals Infantils del S.I.C., en la que varen participar un bon grapat de cantaires agrupats en les següents Corals: "Dolces Veus" de les Borges del Camp, "Lliris blaus" de Llerona, "Coral Roda de Berà" de Roda, "Rodamón" de Sabadell, "Rossinyols del Montsià" d'Ulldacona, i "Petits Cantaires de la Misericòrdia" de Vinaròs.

De bon matí van assajar totes les Corals al Col·legi Públic "Ntra. Sra. de la Misericòrdia" de Vinaròs (organitzadors de la diada). Després tots junts a donar un tomb per Vina-

ròs per tal de mostrar-lo als forasters; per supòsit no va faltar el passeig vora el mar, que sempre té un cert encís per als que no vivim a la seua vora. Cap a les 12'30 vam fer cap a la Parròquia on es va celebrar el Concert.

El Concert va estar molt lluït. Es van cantar cançons molt maques, i no van faltar moments emotius que van fer saltar més d'una llàgrima al públic assistent. Les actuacions van anar fent-se de Coral en Coral, i per últim totes les Corals juntes van cantar tres cançons per tal de fer la cloenda.

Després de l'actuació vam agafar els cotxes i ens vam enfilem cap al

"tentadero", prop de l'ermita de Sant Sebastià. Allí, els organitzadors, havien preparat unes grans paelles d'arròs, per tal de poder-ne repartir entre tots els assistents (que no eren pocs, entre xiquets, pares i acompanyants). El dinar es va allargar fins a mitja tarda, entre jocs i cançons, i com sempre va venir "l'hora dels adéus" i vam acomiadar-nos fins a la propera.

Ara ens queda el record d'un dia bonic, de belles cançons rondinant per les orelles, de cares amigues, de nens somrients i il·lusionats, units en una tasca comuna: la música, la cançó, les tradicions i la cultura.

Un nuevo sendero de gran recorrido abre Catalunya a los excursionistas

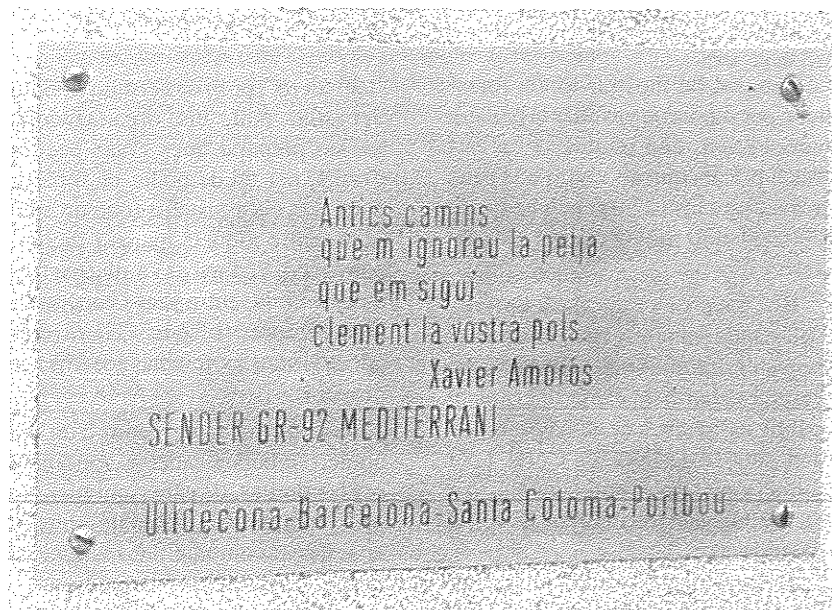
El camino une Portbou con Uldecona bordeando el Mediterráneo y lleva el nombre de GR-92. Catalunya tiene 3.000 km. señalizados

Uldecona.— Los excursionistas y caminantes podrán completar a partir de ahora un sendero de montaña de gran recorrido que empieza en Portbou y termina en Uldecona y que ha sido bautizado como GR-92, en honor de los próximos Juegos Olímpicos. Los senderos de gran recorrido (GR) constituyen una red de caminos aptos para el turismo a pie que cruzan Europa en todas direcciones. En Catalunya hay una docena de GR, senderos limpios de maleza y señalizados, que totalizan 3.000 kilómetros.

El tramo sur del sendero GR-92 bordea el litoral mediterráneo y recorre el itinerario Portbou - Santa Coloma de Gramenet - Barcelona - Uldecona. El sendero fue inaugurado en Uldecona por el *conseller* de Turisme de la Generalitat, Lluís Alegre.

La inauguración fue una fiesta y una jornada de solidaridad entre la Generalitat catalana y la valenciana, con la presencia del director general de Turismo, Manuel Agramunt, excursionistas de ambas comunidades y la participación de los alcaldes de las cuatro principales poblaciones que atraviesa el GR-92. La festiva jornada contrastó con la inauguración del tramo norte del sendero, el pasado 6 de noviembre en Santa Coloma de Gramenet, cuando un grupo de vecinos arrojaron piedras contra el *president* Pujol. Un monumento, tallado en piedra de Uldecona por el artista Pascual Casaubón, recordará el acondicionamiento del sendero con versos del poeta y senador de Reus, Xavier Amorós.

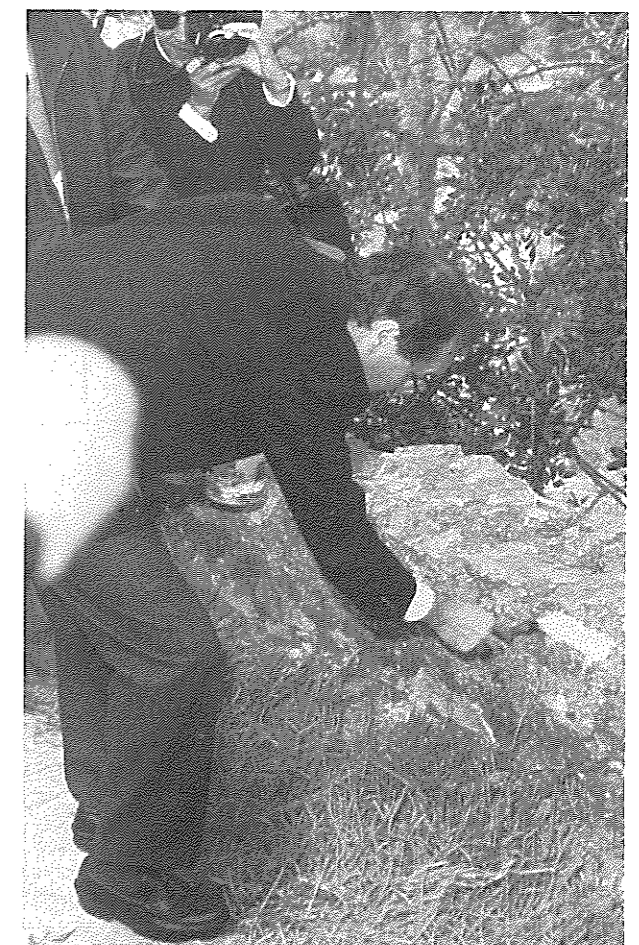

Puente medieval

El Ayuntamiento de Uldecona y los excursionistas decidieron colocar este monumento al lado mismo del río Sènia, frontera natural entre Catalunya y el País Valenciano, junto al lado del puente romano de l'Olivar, que utilizaban los antiguos para pasar desde Uldecona, en Catalunya, a los términos municipales de Vinaròs, Sant Jordi y Traiguera, en la Comunidad Valenciana.

Los excursionistas catalanes remarcaron que el trazado del sendero es su aportación para la Olimpiada del 92, un camino que por el Mediterráneo lleva hasta Barcelona. En el acto de inauguración se recordó que, tras 15 años de trabajo de numerosos voluntarios, se han señalizado 3.000 kilómetros de senderos. La Generalitat ha editado una topo-guía donde se describen al detalle los GR de Catalunya.

Josep Gonell

Instituciones y excursionistas

Gran representación catalana y valenciana en la inauguración del «Sender» a Ulldecona

Una destacada representación de las instituciones catalana y valenciana, así como de entidades excursionistas de ambas comunidades autónomas, participaron el pasado domingo en la inauguración del sector meridional del sendero del Mediterráneo, que transcurre desde Ulldecona a Pot-bou.

Al acto asistió el conseller del Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya, Lluís Alegre y el director general de idónea competencia en la Generalitat Valenciana, Manuel Agramunt, que cortaron la cinta

de inauguración, junto con el alcalde de Ulldecona, Jaume Antich y diversas personalidades, en la misma línea divisoria de las dos comunidades, en el río Sénia.

Previamente, en la Casa de la Cultura de Ulldecona se inauguró una exposición sobre el tema "Senders de Catalunya de gran recorregut, camins d'Europa", complementada con una exposición de 1.500 mariposas, presentada por Eduard Guzmán Llansà.

El presidente de la Federación de Entidades Excursionistas de Cata-

lunya, Lluís Garrigós, habló en el momento de la inauguración de las exposiciones del interés cultural y deportivo de las entidades que representa y de las posibilidades turísticas con otra visión de aventura, del Sendero Mediterráneo "representando una aportación a la celebración de los próximos Juegos Olímpicos de Barcelona", aspecto este que también recaló el primer teniente de alcalde de la ciudad condal, Lluís Arment, que representava al alcalde Maragall.

Por su parte, el conseller Lluís Alegre, agradeció a las entidades que habían hecho posible el encuentro y el trabajo de recuperar y señalar los senderos.

La mayoría de los alcaldes de las comarcas del Montsià acudieron a la cita de Ulldecona que terminó con una comida campestre en la ermita de la Pietat con la presencia de unos doscientos comensales, la mayoría de ellos excursionistas llegados de diferentes puntos de Catalunya y el País Valencià.

SENDEROS DE GRAN RECORRIDO

Los Senderos de Gran Recorrido, al que pertenece el sector inaugurado en Ulldecona, son una red de caminos aptos para el turismo pedestre que cruzan Europa en todas direcciones, uniendo naciones y pueblos. En el trazado de estos senderos se evita en lo posible de transitar por carreteras y caminos asfaltados, según explicaron representantes del Comitè Català de Senders de Gran Recorregut, añadiendo que "la marcha por estos senderos no implica

dificultad particular, si bien, como norma general, cabe estudiar las posibilidades que puedan encontrarse a lo largo del camino antes de emprender viaje para evitar sorpresas en cuanto a refugios, acampadas y alimentos".

En Ulldecona preside a partir de ahora el cruce del sendero un monolito de piedra, obra del escultor local Pasqual Casauden con una inscripción poética del senador socialista Xavier Amorós, que reza: *Antics camins que mai ignoren la petja, que em sigui clement la nostra pols*".

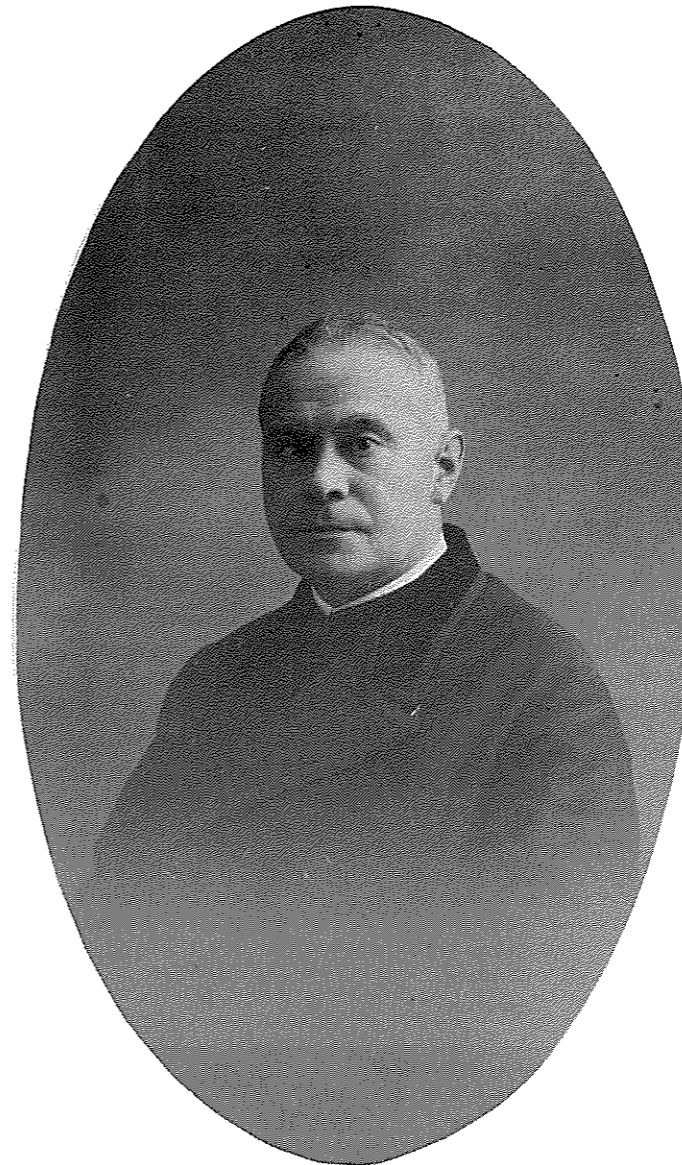
Mossèn Mulet

En els primers anys de la meua infància vaig aprendre a llegir i escriure a l'Escola de Baix, en el claustre de l'Ajuntament, exactament on està la Biblioteca Popular. El mestre era don Carlos Vilar, a qui els infants més entremaliats el motejaren dient-li el Mestre Vilero. El record que tinc d'aquest mestre és bo i positiu. Després a l'entorn dels set anys vaig anar una temporada, crec que només alguns mesos, al repàs particular del Mestre Xocolater, així l'anomenaven i no recordo el seu nom. El local era al carrer Sant Antoni, en el tram d'abans d'arribar a la plaça. En aquest temps s'instal·là al poble Mossèn Mulet, que venia precedit del bon record i simpatia de la seva primera estada al nostre poble. Des del primer moment en què obrí el seu Col·legi privat, el meu pare li encomanà la meua formació i vaig començar els estudis de Batxillerat junt amb Joaquim Gil i amb tan bon mestre en menys de dos anys vàrem fer els dos primers cursos del Batxillerat, portant-nos a examinar a Tarragona. D'aquest temps que vaig anar amb Mn. Mulet i recordant la seva persona, diré que amb tota probabilitat, si és que no era el sacerdot més culte d'Espanya, era certament un dels primers. En una època en què dels capellans es deia que eren "de missa i olla", Mn. Mulet els dissabtes ens explicava la Bíblia científicament. Ens feia comentaris d'acord amb els estudis bíblics més avançats del seu temps fets per savis estrangers, gràcies a que sabia llengües i entre aquestes dominava l'alemany, llengua difícil que, encara avui dia, mentre molts milers d'espanyols saben anglès, són encara comptats els qui dominen l'alemany. Així doncs -i això augmenta el seu mèrit-, cal pensar que va ésser autodidacta, a menys que hagué estat alguna temporada a Alemanya, cosa que ignoro en absolut, puix que en aquell temps certament l'alemany no s'ensenyava a cap Seminari i no sé cert si s'estudiava ja a la Universitat.

De les seves ensenyances de Batxillerat la que més recordo és la del llatí. Els primers rudiments d'aquesta llengüa ens els donà al recer d'una caseta, prenent el sol a l'hivern, a una caseta que hi ha prop del rajolar i del Calvari, al final del Camí de la Roja. Sempre he pensat que aquest fet influí en la meua afició al llatí. Però quan ens vam examinar a Tarragona només ens van donar Aprovat. Abans de nosaltres s'examinaren dues noies que van tenir Sobresalient. Aleshores Mn. Mulet ens digué amb molt bon humor: "L'any que vé, per examinar-vos us posaré faldetes, a veu-

re si així ho feu millor". ¡Què content hauria estat Mn. Mulet, si hagués viscut, de saber que jo, encara estudiant a la Universitat de Barcelona, l'any 1944, vaig publicar, traduïdes del llatí, les Obres Completes de Virgili, el poeta més gran de l'Imperi Romà i de la llengua llatina! Quant a música, encara que sembli estrany, no en vam fer mai. Només recordo que algunes vegades, quan tocaven les dotze campanades del migdia, s'asseia al piano i improvisava una peça sobre les harmonies i ressonàncies de la campana grossa. Altres vegades es divertia fent caminar

sobre el teclat del piano un gatet que tenia. Però la seva més gran activitat musical la desplegà essent mestre de capella de la catedral de Lima. Mireu com seria que el musicòleg nordamericà Robert Stevenson, el més gran coneixedor de la música de totes les

repúbliques hispanoamericanes, es crigué en un dels seus llibres que Mn. Mulet durant els anys de la seva estança a Lima creà un ambient musical, a nivell artístic i social, com no el tingué cap altre país sudamericà. Mn. Mulet, ho dic pels qui no el

conegueren, era una persona amb un front molt ample, amb mirada intel·ligent i serena, i d'una bondat i amabilitat poc corrents. L'estimaven tots els qui el tractaven i continuem estimant-lo tots el que tinguem la sort d'anar al seu Col·legi. Com vaig escriure en l'estampa recordatori dels funerals que vam fer per ell, acabada la guerra, "passà pel món fent el bé". No tenia cap ambició material. Esperit inquiet i creador, quan a un lloc havia fet el bé i creat cultura, quan tothom estava per ell, se n'anava a un altre lloc. El darrer record que tinc seu és una fotografia d'ell i la Banda de música per ell fundada a Liendo del Valle (provincia Santander) on va ésser assassinat en la revolta de nostra guerra civil. Però tinc encara dos records millors que em donaren en l'ocasió dels funerals: la batuta de banús amb aros de plata, amb la qual dirigia la capella de la catedral de Lima i un tractat de composició musical en alemany on està la seva firma, el preu del llibre i la data 11-XI-1916.

L'elogi més gran que podem fer de la seva segona estada al nostre poble és que tots els que van anar al seu Col·legi o van fer carrera o es van col·locar en diferents oficines, deixant el camp. Va fer per tant un gran bé al nostre poble que mai no l'ha oblidat i que avui honra amb amor la seva memòria.

Miquel Querol

Suscríbese a ULLDECONA

Una muestra de mariposas causa sensación en Ulldecona

El entomólogo Eduard Guzmán expone 15 años de trabajo. Las especies tropicales son las más admiradas

Ulldecona.— Unas 7.000 mariposas, de todos los tamaños y de los más variados colores, llenan estos días los paneles de exposición de la Casa de Cultura de Ulldecona. Las mariposas proceden de la colección del entomólogo barcelonés Eduard Guzmán Llansá, que en 15 años de arduo trabajo ha logrado reunir más de 15.000 ejemplares.

Desde el pasado día 9, cuando se inauguró la exposición, han pasado centenares de aficionados y de curiosos a visitarla. Los escolares de Ulldecona y de las poblaciones de su entorno han formado el grupo más numeroso. Los maestros han podido impartir *in situ* una lección práctica de ciencias naturales.

Los escolares han contemplado una y otra vez las 500 especies diferentes de mariposas diurnas y nocturnas. Las 200 especies de mariposas tropicales, de fantasía exótica, son las que más les han llamado la atención.

Eduard Guzmán inició su dedicación a la búsqueda de mariposas cuando era niño. "La lectura de libros y la contemplación de láminas me animaron en la tarea", recuerda. Más tarde, su afición derivó "en inquietud, científica por la Biología y, en concepto, por los lepidópteros", pese a que cursó estudios de Química.

Las exóticas

Este entomólogo ha recorrido Catalunya de punta a cabo muchas veces en busca de nuevos ejemplares de mariposas, que ha podido contemplar en su metamorfosis completa. Una parte importante las ha capturado en los Pirineos y en la comarca de la Garrotxa.

Las exóticas

Fruto de distintos intercambios, Eduard Guzmán ha logrado reunir en su colección las más de 200 especies de mariposas tropicales. Los dos ejemplares que más han llamado la atención en Ulldecona han sido la

Argem Mitrei, la de mayor tamaño, de un amarillo inimaginable y simétrica, que procede de Madagascar y es tóxica para sus depredadores; y la Attacidae Attacus, originaria de Taiwan, "con rasgos parecidos a la cabeza de una serpiente".

La colección de mariposas de Eduard Guzmán no está en venta ni tiene precio, "por lo que ha supuesto de dedicación, búsqueda, tratamiento y conservación". El entomólogo continúa buscando nuevos ejemplares en las comarcas de Catalunya. "Con una pequeña red durante el día, y con luz por la noche", emprende su búsqueda. Guzmán advierte que "no hay que fumigar los pinares en el mes de Junio, porque se mata a miles de mariposas que reposan en los árboles". La exposición quiere ser una llamada para el respeto de la naturaleza y todas sus criaturas.

